

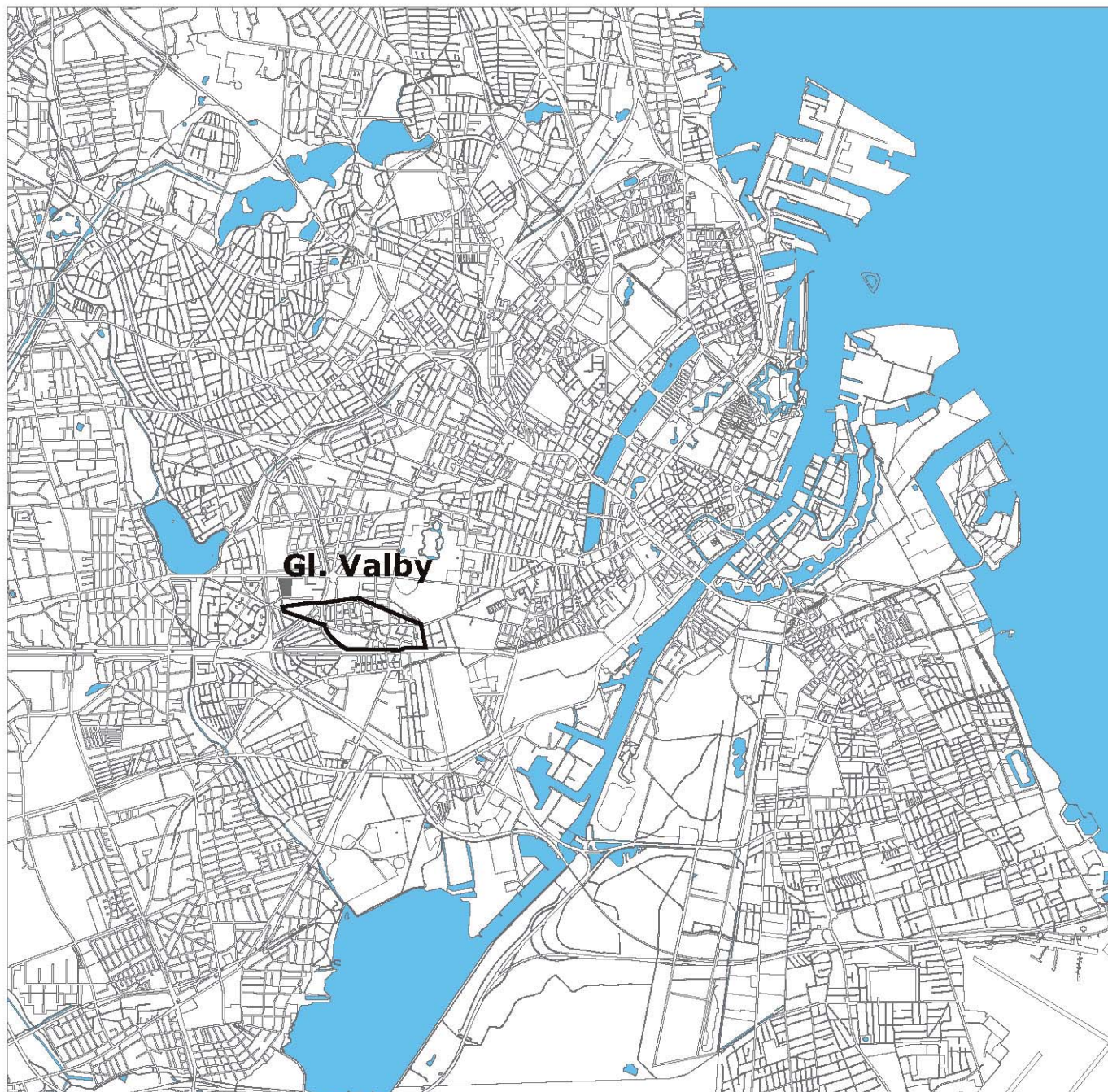
NYT LIV TIL DET GAMLE

GL. VALBYKVARTERET - DEL 1

Ansøgning om områdeløft
Københavns Kommune 2009

KORT OVER KØBENHAVN

KORT OVER GL. VALBY

INDHOLD AF DEL 1 - ANSØGNING

KORT OVER KØBENHAVN	2
KORT OVER GL. VALBY	3
1. GL. VALBYKVARTERET SKAL LØFTES	
1.1 Fysiske forbedringer	5
1.2 Social sammenhæng	5
1.3 Lokalt samarbejde	5
2. KVARTERMILJØ	
2.1 Beskrivelse af kvarteret	7
2.2 Kvarterets problemer	9
2.3 Kvarterets potentialer	11
3. BOLIGER OG BYGNINGER	
3.1 Beskrivelse af kvarteret og dets problemer	13
3.2 Igangværende projekter og forslag til initiativer	13
4. MILJØ	
4.1 Beskrivelse af kvarteret og dets problemer	13
4.2 Igangværende projekter	15
4.3 Kvarterets potentialer og forslag til mulige initiativer	15
5. BOLIGSOCIALE UDFORDRINGER	
5.1 Beskrivelse af kvarteret og igangværende helhedsplaner	17
6. BESKÆFTIGELSE	
6.1 Beskrivelse af kvarteret og dets problemer	21
6.2 Igangværende projekter	21
6.3 Kvarterets potentialer og forslag til initiativer	15
7. ERHVERV	
7.1 Beskrivelse af kvarteret og dets problemer	23
7.2 Kvarterets potentialer og igangværende aktiviteter	25
8. KULTUR- OG IDRÆTSLIV	
8.1 Beskrivelse af kvarteret og dets problemer	27
8.2 Kvarterets potentialer og forslag til initiativer	27
9. BØRN OG UNGE	
9.1 Beskrivelse af kvarteret og dets problemer	29
9.2 Igangværende projekter	29
9.3 Kvarterets potentialer og forslag til initiativer	31
10. SUNDHED	31
11. ORGANISERING	
11.1 Kommunal organisering	33
11.2 Lokal organisering	33
12. TIDSPLAN	35
13. FORANKRING	37
14. EVALUERING	38
15. ØKONOMI	38
16. VURDERINGSSKEMA	38
KOLOFON	43
BILAG	SE DEL 2

1. GL. VALBYKVARTERET SKAL LØFTES

- NYT LIV TIL DET GAMLE

Gl. Valbykvarteret er et af de områder i København, der har det største behov for fysiske forbedringer, men samtidig er der også store sociale udfordringer at arbejde med i kvarteret. Et områdeløft¹ i Gl. Valbykvarteret har derfor to fokusområder, fysiske forbedringer og boligsociale forbedringer.

Kvarteret rummer knap 5.500 boliger og ca. 10.000 borgere. Udgangspunktet for et områdeløft er at udvikle kvarteret i tæt dialog med borgerne, med henblik på at bevare de eksisterende kvaliteter, samtidig med at kvarteret forbedres og udvikles, så det kan forbedre borgernes livskvalitet i årene fremover.

1.1 Fysiske forbedringer

De fysiske forbedringer er især tiltrængt i karrebebyggelserne nord for Valby Langgade og i "det gamle Valby" centralt i kvarteret. Fysisk mangler kvarteret i høj grad offentlige opholds- og legesteder, hvor de forskellige befolkningsgrupper kan mødes. Gaderummene er på nuværende tidspunkt uinteressante og uegnede til ophold og udnytter ikke det potentiale, de brede fortove giver. I nogle af karrebebyggelserne er der brug for boligforbedringer, fordi lejlighederne mangler indeliggende toilet, bad og/eller fjernvarme.

En stor udfordring for Gl. Valbykvarteret er at skabe fristeder, som fx boldbaner og scaterbaner, små pladser/torve, legepladser og væresteder for børn i aldersgruppen 3 til 18 år. Et aktivt kultur- og idrætsliv kan være med til at skabe sammenhængskraft i et lokalområde på det kulturelle-, sociale- såvel som integrationsmæssige plan. Et områdeløftprojekt vil give gode muligheder for at indtænke kultur og idræt i boligområderne og i andre dele af kvarteret.

1.2 Social sammenhæng

Gl. Valbykvarteret rummer mange sociale problemer. Ca. 25 % af beboerne er uden for arbejdsstyrken og kvarterets sundhedstilstand er blandt de ringeste i København. De sociale problemer er især koncentreret hos beboere med indvandrerbaggrund², som udgør næsten 20 % af kvarterets beboere.

En boligsocial indsats er allerede sat i gang i det almene boligområde Akacieparken samt i Lejerbos afdeling 240-0 på Lukretiavej, men det er nødvendigt at sætte ind over for hele kvarteret, for at skubbe en positiv udvikling i gang. Et områdeløftprojekt vil bl.a. sætte fokus på at integrere Akacieparken, som i dag ligger meget isoleret, bedre i resten af kvarteret. Indsatsen skal orienteres ud af Akacieparken med henblik på at opnå en større fællesskabsfølelse imellem beboere i hele kvarteret samt at skabe et større ejerskab til lokalområdet. Det kan fx gøres igennem et tæt samarbejde med kvarterets skoler og institutioner, og fysiske forbedringer af byrummene vil kunne forstærke denne indsats. En forbedring af byrummene og de offentlige mødesteder, hvor kvarterets beboere kan mødes, vil være med til at åbne for tværgående dialog og samspil.

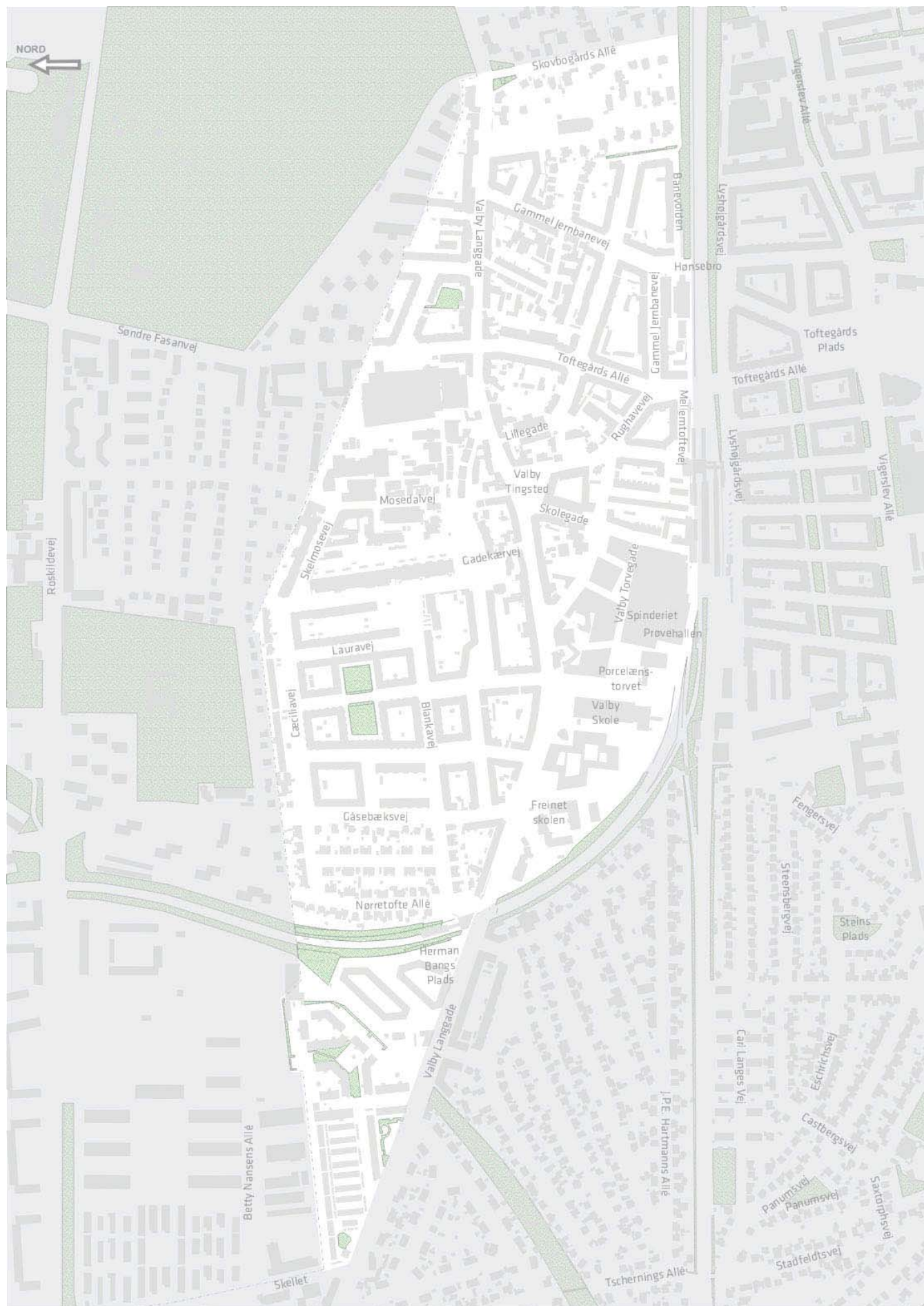
1.3 Lokalt samarbejde

Gl. Valbykvarteret har i høj grad brug for en intensiv kommunal indsats, der kan skubbe en positiv udvikling i gang og skabe bedre forbindelser mellem Akacieparken og resten af kvarteret. Men den kommunale indsats er tidsbegrænset og kan ikke stå alene. En positiv udvikling på det boligsociale område bygger på social rummelighed, solidaritet og borgerdemokrati. Det er derfor en forudsætning for processen, at enkeltpersoner, organisationer og virksomheder inddrages aktivt i udviklingen af deres kvarter.

¹ Udtrykket områdeløft benyttes af Københavns Kommune om det som i Byfornyelsesloven kaldes Områdefornyelse.

² Udtrykket "indvandrere" vil fremover blive brugt om personer med anden etnisk baggrund end dansk fra ikke vestlige lande.

KORT OVER GL. VALBY

For at forstærke den boligsociale og integrationsrettede indsats i kvarteret er det vigtigt at skabe et godt samarbejde mellem områdets lokale aktører. Et godt lokalt samarbejde kan bl.a. bygge på en høj grad af koordinering mellem helhedsplanerne i kvarteret (herunder i Akacieparken) og områdeløftindsatsen. I

2. KVARTERMILJØ

2.1 Beskrivelse af kvarteret

Kvarteret afgrænses mod nord af kommunegrænsen til Frederiksberg og mod øst af Skovbogårds Allé. Mod syd afgrænses det af banelegemet indtil dette krydser Valby Langgade, som derefter afgrænser kvarteret til gaden krydses af Skellet, der afgrænser kvarteret mod vest.

Gl. Valbykvarteret er et kvarter, der bygningsmæssigt hænger godt sammen med sine naboer, Hvidovre, Frederiksberg og Vesterbro. Kvarteret er kædet sammen af handlegaderne Valby Langgade og Toftegårds Allé, der kan betegnes som bydelens livsårer, da det er her, at størstedelen af bylivet foregår.

Valby Langgade og Toftegårds Allé fungerer som forbindelsesveje mellem byen og forstæderne, men på grund af bredden og funktionen af dem som handlegader, giver de stadig en fornemmelse af, at kvarteret hænger sammen og ikke bliver delt op af de to markante veje. De resterende veje i kvarteret er primært lokalveje.

Gl. Valbykvarteret er et kvarter med meget blandede bygningstyper.

den forbindelse kan arbejdet styrkes, fx gennem et fælles sekretariat og gensidig repræsentation i styregrupperne. Derudover er der også mulighed for at lave konkret projektsamarbejde. Desuden kan Valby Lokaludvalg også med fordel inddrages.

Kvarteret har i sin generelle bymæssige karréstruktur flere skalaspring, hvor blandt andet det gamle Valby er fremtrædende og giver fornemmelsen af en landsby i byen med sine lave byhuse bygget op omkring Tingstedet som centerpunkt. Kvarteret har en blanding af åbne og lukkede karréstrukturer, byhuse, rækkehuse og erhverv/service.

Længst mod vest ligger Akacieparken, der er et alment boligområde under Lejerbo fra 1995. Boligområdet består af både rækkehuse og u-formede etagehuse. Akacieparken fremstår isoleret i forhold til sine naboer, der vender deres bagside til boligområdet, samtidig med at parkering, den grønne cykelrute, der kører fra Østerbro til Valby og høj bevoksning skaber yderligere afstand.

Nord for Valby Langgade i kvarteret mellem Gåsebæksvej, Cæciliavej og Gadekærvej, er bebyggelserne hovedsagligt karréer fra 1930'erne. Gaderummene er defineret klart med stor bredde på fortovene, men selve gaden bliver i høj grad brugt monofunktionelt til parkering. Det er et område, der ikke tager hensyn til offentlige opholdsmuligheder og kun enkelte steder til beplantning.

"Det gamle Valby", landsbyen i byen, ligger centralt i kvarteret med det nyanlagte Tingstedet som centrum. Nord for Valby Langgade er det gamle gadekær, der nu er opfyldt og ligger hen som en græsplæne uden funktion. Tingstedet og Gadekæret har en historisk betydning i Valby og fungerede som bydelsens mødesteder. Gadekæret ligger som en overgangszone mellem karrébyggeriet og Det gamle Valby og er domineret af den omgivende parkering. Tingstedet fungerer som Valbys centrum og forplads for Spinderiet. Spinderiet blev bygget i 1906-07 og fungerede som bomuldsspinderi indtil midten af 1960'erne. I 2007 blev det om- og tilbygget til Valbys nye shoppingcenter med butikker i stueplan og kontorer og boliger i de øvre etager. Bygningernes mellemrum danner centerets gader og gangarealer. De er overdækkede, hvilket skaber en åben struktur, der gør at centeret hænger godt sammen med resten af bydelen.

På Porcelænsgrunden vest for Spinderiet blev Valby skole i 2004 indviet i den oprindelige ovnhal og maskinhus. På dens bagside ligger en tom byggegrund, der efterlader et stort hul i kvarteret. Prøvehallen øst for skolen blev i 2005 taget i brug til idræts- og kulturformål.

Fra Toftegårds Allé og Søndre Fasanvej og videre mod øst dominerer karréstrukturen med 5-6 etager igen og aftegner klart gaderummet.

Længst mod Øst fremstår Valby Kirkevej med sine villaeer som en kontrast til karréerne op mod Jesuskirken. Villakvarteret forsætter ned til det nye Carlsbergkvarter.

2.2 Kvarterets problemer

Hele kvarteret mangler offentlige opholds- og legesteder, der kan danne rammerne om (tilfældige) møder på tværs af de forskellige befolkningsgrupper. Derimod fylder parkeringspladserne meget i gaderummene. Herved er gaderummene uinteressante og uegnede for ophold og udnytter ikke det potentiale, de brede fortove giver.

Akacieparken og deres nabokarréer mangler også fælles byrum og mødesteder, hvor beboerne kan mødes på tværs af boligformer, så der kan åbnes for dialog og samspil.

Der mangler offentlige opholds- og legesteder og især de mange parkeringspladser fylder meget i gadebilledet, og gør gaderne uinteressante og uegnede til ophold.

2.3 Kvarterets potentialer

Kvarteret har en attraktiv beliggenhed nær ved Søndermarken. Der er gode muligheder for offentlig transport både med bus og S-tog. Endvidere ligger kvarteret i cykelafstand til Vesterbro, Carlsbergområdet og centrum, hvilket knytter det sammen med resten af byen.

Kvarteret har flere steder, der med fordel kan omdannes til aktive og rekreative mødesteder. Generelt kan gaderne blive grønnere, fordi de har en bredde, der kan klare en beplantning, samtidig med at det vil skabe et attraktivt og indbydende gademiljø.

Det gamle Valby giver karakter og atmosfære til kvarteret. En kvalitet, der kan styrkes yderligere ved at få det gamle gadekær tilbage og dermed flere opholdsmuligheder. Dette vil bidrage til at få bundet karrékvarteret og Det gamle Valby bedre sammen.

Ved Akacieparken vil den grønne tange mellem rækkehusene og nabokarréen kunne få egenskab af et aktivitetsbånd, der kan fungere som samlingspunkt for beboerne i Akacieparken og nabokarréerne. Yderligere kan den centralt placerede grund på hjørnet af Valby Langgade og cykelruten fungere som en udadvendt lokal plads. Den kan kobles på cykelruten og,

sammen med legepladsen i hjørnet af Vilhelm Topsøes vej og Hjalmar Bergstrømsvej, skabe en afslutning og destination for enden af cykelruten.

Den grønne tange ud for Akacieparken kan i fremtiden blive et rekreativt aktivitetsbånd, der kan samle beboerne i Akacieparken og naboerne i rækkehusene og i karrébebyggelsen.

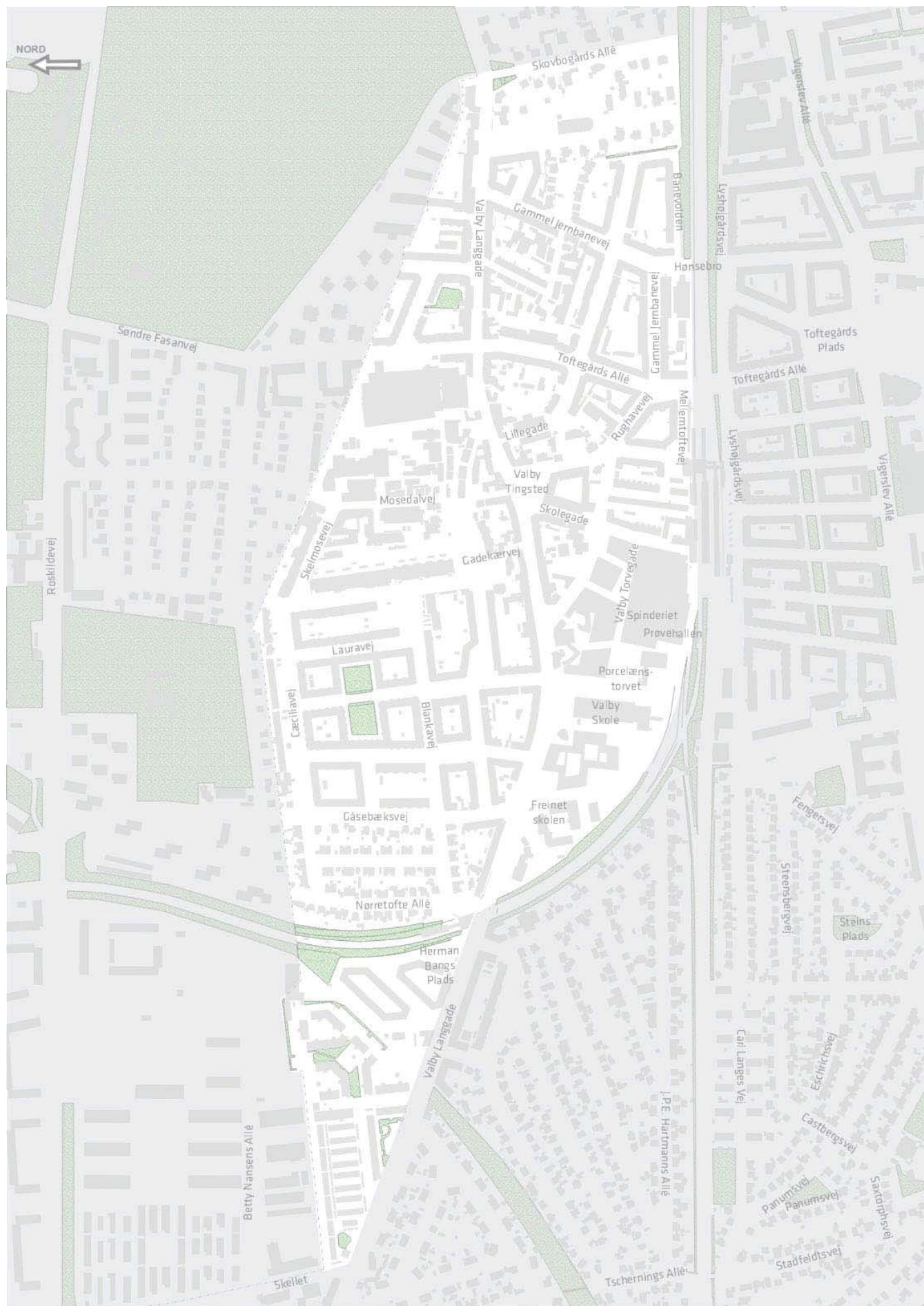
Herman Bangs Plads har mulighed for en større funktionalitet, hvis den ene tilkørsel til Vilhelm Topsøes Vej lukkes. Herved gøres Langgade Station samtidig mere attraktiv og kan få ophøjet stationens funktion som transportknudepunkt. På hjørnet af Valby Langgade og den grønne cykelrute ligger desuden en tom byggegrund, der kunne få en aktiv rolle i kvarteret i stedet for at ligge ubrugt hen.

Grunden bag Valby Skole har potentiale til at blive en bydelspark og dermed fungere som en stor grøn lunge i kvarteret. Dens sammenhæng med Spinderiet og Valby Langgade kan forstærke kvarteret som centralt samlingspunkt for handel, rekreativt ophold og aktivitet.

Den grønne tange ud for Akacieparken kan i fremtiden blive et rekreativt aktivitetsbånd, der kan samle beboerne i Akacieparken og naboerne i rækkehusene og i karrébebyggelsen.

KORT OVER GL. VALBY

BOLIGER OG BYGNINGER

3.1 Beskrivelse af kvarteret og dets problemer

Kvarteret fremstår generelt meget sammensat både hvad angår boligformer og bygningernes vedligeholdelse. Kvarteret rummer 5.675 boliger. Fordelingen af ejerformer blandt disse boliger ligner tilnærmelsesvis den gennemsnitlige fordeling i hele København. I Gl. Valbykvarteret er der 19,3 % ejerboliger mod 20,5 % i hele København og 35,1 % andelsboliger mod 32,5 % i hele København. Der er dog en mindre andel af almene boliger 13,9 % mod 20,4 % i hele København og en større andel af private udlejningsboliger 31,7 % mod et generelt gennemsnit på 24,8 %. Endvidere er der 13,6 % af boligerne i kvarteret, der har installationsmangler, hvilket vil sige at de mangler toilet, bad og/eller fjernvarme.

Vedligeholdelsesstandarten i de store karrébebyggelser fra 30'erne, byggeforeningshusene og villaerne er generelt høj, mens standarden er mere svingende i de ældre etageejendomme. Især langs Valby Langgade, Gl. Jernbanevej og Toftegårds Allé ligger flere ejendomme, der fremstår temmelig nedslidte. Der er registreret seks ejendomme med i alt 38 boliger og fire klubværelser uden indeliggende toilet. Her af er to andelsboliger og fire udlejningsboliger.

4. MILJØ

4.1 Beskrivelse af kvarteret og dets problemer

Biltrafikken er den væsentligste årsag til luftforurening i København. Specielt kvælstofdioxid (NO₂) og partikler, der påvirker københavnernes sundhed. Miljøet i Gl. Valbykvarteret er meget præget af den tætte bebyggelse og bytrafik, der også gør sig gældende i store dele af resten af København. En bolig betragtes som stærkt støjbelastet, når støjniveauet er højere end 65dB. I Gl. Valbykvarteret er det især Toftegårds Allé og de midterste dele af Valby Langgade, der i kraft af den megen gennemkørende trafik har et højt støjforureningsniveau. På Toftegårds Allé

3.2 Igangværende projekter og forslag til initiativer

Der er udført ni friarealforbedringer i kvarteret i regi af Grønne Gårde, det skønnes at der er behov for yderligere otte til ti anlæg.

Støttemuligheder

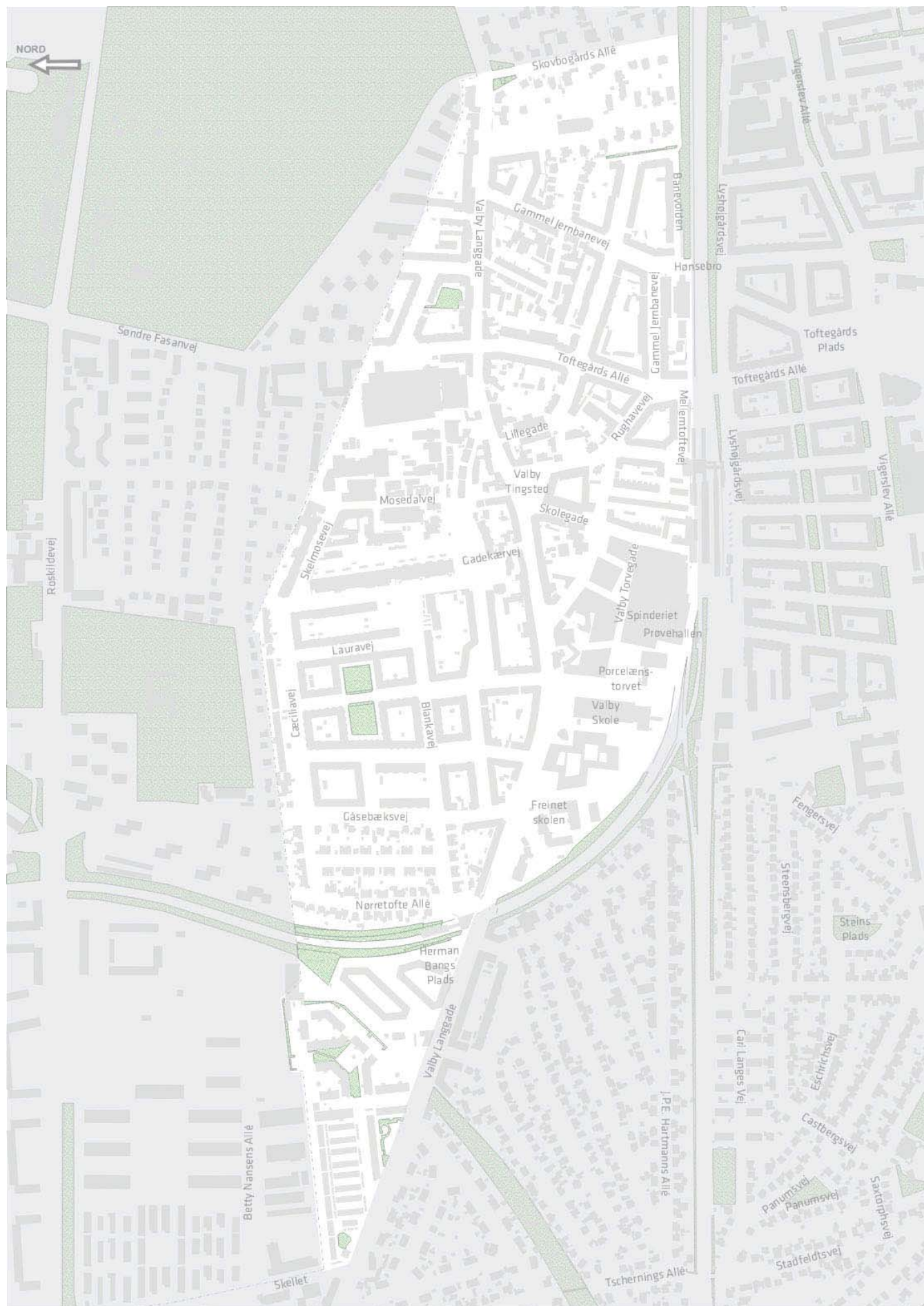
Ifølge byfornyelsesloven kan kommunen yde tilskud til udvendig vedligeholdelse til ejer-, andel- og udlejningsejendomme. Private udlejningsejendomme kan få støtte til indvendige vedligeholdelses- eller forbedringsarbejder. Andels- og ejerboliger kan modtage støtte til at afhjælpe installationsmangler samt fugtplagede stuelejligheder. Der kan ydes støtte til etablering af fælles gårdanlæg uanset ejerform. For alle områder gælder det, at ejendommene skal være opført før 1950.

De tidligere kvarterløftprojekter og de igangværende områdeløftprojekter har stor succes med deres information til de relevante boligforeninger om muligheden for at søge byfornyelsesmidler til forbedringer af installationsmangler eller etablering af fælles gårdanlæg.

er støjniveauet over 75 dB og på Valby Langgade, ved Gammel Jernbanevej og Annexstræde, er niveauet på 70-75 dB

Overfladejorden i Gl. Valbykvarteret forventes at være lettere diffust forurenede svarende til det generelle forureningsniveau i resten af København. Der er kendskab til konkret forurening i kvarteret, især på ældre industrigrunde, såsom området omkring det nye indkøbscenter Spinderiet. Da dele af dette område fremhæves som et muligt fremtidigt rekreativt

KORT OVER GL. VALBY

område (se kapitel 2, Kvartermiljø), er det vigtigt at være opmærksom på forureningsproblemerne. København Kommune skal give tilladelse ifølge jordforureningsloven til ændringer af arealanvendelsen på forureningskortlagte arealer. Ved renovering eller etablering af fælles udendørsarealer skal jordkvaliteten, sikres gennem undersøgelser og eventuelle afværgeforanstaltninger.

Affaldshåndteringen i Gl. Valbykvarteret er præget af de standardløsninger, der gør sig gældende for mange af de områder i København, der hovedsageligt består af beboelse.

4.2 I gangværende projekter

Teknik- og Miljøforvaltningen arbejder med forskellige indsatsområder for at reducere miljøpåvirkningen fra trafikken. Både støj og luftforureningen er betinget af hastighed. Der er derfor bl.a. blevet besluttet en hastighedsplan, der har til formål at etablere en 40 km/t-zone i de københavnske gader. Planen udføres i etaper og skal være gennemført senest i 2012. Kommunen har desuden besluttet en plan for hastighedsgrænser på de større veje, hvor hastigheden er 60 km/t eller derover. I forbindelse med renovering og vedligeholdelse af nedslidte veje udlægges støjreducerende asfalt, der afhjælper en del af støjproblemet. Disse tiltag kan blive relevante for Gl. Valbykvarteret. I forbindelse med Københavns Kommunes mål om at reducere CO₂-udledningen med 20 % inden 2015, vil der blive iværksat CO₂-besparende aktiviteter i alle bydele i de kommende år, herunder også Gl. Valbykvarteret. Aktiviteterne omfatter renovering af kommunale bygninger og et samarbejde med virksomheder, boligforeninger og Agenda 21-centre samt kampagner over for borgerne.

4.3 Kvarterets potentialer og forslag til mulige initiativer

I Gl. Valbykvarteret er der et oplagt potentiale på affaldsområdet. I forhold til Affaldsplan 2012 kan Gl. Valbykvarteret ses i sammenhæng med målsætningen vedrørende "innovative affaldsløsninger i byens rum". Specielt fokusområdet om nye løsninger i eksisterende byrum:

"Liv i gaderummet og øget brug af byens parker giver mere affald – og dermed øget behov for affaldssortering – i det offentlige rum. Da det offentlige rum skal forblive attraktivt, skal der derfor udvikles affaldsmateriel, som kan passe naturligt i bybilledet mht. sortering, kapacitet og visuelt udtryk".

I forbindelse med nybyggeri i Gl. Valbykvarteret kan Københavns Kommune bidrage til, at der tages de rette miljøsyn. Kommunen søger generelt at påvirke nyopførelsen eller byfornyelsen af boliger i kommunen, således at de kan danne en bæredygtig ramme om københavnernes liv langt ud i fremtiden. Ved kommunens eget bygge- og anlægsarbejde skal en række krav om miljøsyn således følges. Kommunen videreudvikler og går i dialog med de private, så der kan samarbejdes om at finde de bedste løsninger på de miljømæssige udfordringer i byggeriet.

Agenda 21-centeret Grøn Valby har siden 2005 arbejdet for at fremme miljøsyn og bæredygtig udvikling på lokalt plan. I forhold til arbejdet med miljø og bæredygtig udvikling i Gl. Valbykvarteret vil Agenda 21-centeret være en potentiel vigtig samarbejdspartner, der både har erfaring med lokale miljøindsatser og et godt kendskab til kvarteret.

Der ligger en række små virksomheder i Gl. Valbykvarteret, herunder nogle små håndværksvirksomheder (se kapitlet om erhverv) såsom autoværksteder, hvor der kan med fordel kan arbejdes med miljøvenlige tiltag. Det eksisterende initiativ, Københavns Miljønetværk, kan tilbyde hjælp, information og inspiration til frivillige virksomheder, der ønsker at reducere deres miljøbelastning.

5. BOLIGSOCIALE UDFORDRINGER

5.1 Beskrivelse af kvarteret og igangværende helhedsplaner

Det boligsociale arbejde i Gl. Valby har centrum i Akacieparken i form af en af Landsbyggefondens helhedsplaner samt i en helhedsplan for Lejerbos afdeling 240-0, Lukretiavej. En helhedsplan er en områdebaseret indsats, som adskiller sig fra områdeløft ved at være finansieret af Landsbyggefonden, med medfinansiering fra de almene boligafdelinger og kommunen. Endvidere er helhedsplanerne kendetegnet ved, at de koncentrerer deres indsatser i de almene boligområder, hvorimod et områdeløftprojekt omfatter blandede boligområder med forskellige ejerformer.

Københavns Kommune tilstræber en høj grad af koordinering og samarbejde mellem helhedsplaner og områdeløft. I den forbindelse kan man i de enkelte helhedsplaner og områdeløft, fx arbejde med et fælles sekretariat og gensidig repræsentation i styregrupperne, ligesom det er tilfældet i områdeløftet i Sundholmsvej-kvarteret. Derudover kan der også laves konkret projektsamarbejde.

Akacieparken - området og dets problemer

Helhedsplanen "Akacieparken på vej!" blev igangsat 15. august 2008, dog blev jobpatroljen etableret i marts 2007. Helhedsplanen varer frem til ultimo 2012 for Landsbyggefondens 2006/07-midler. Yderligere har Lejerbo søgt om et tillæg til helhedsplanen fra LBFs 2008/09-midler, men har endnu ikke fået et endeligt tilsagn om støtte. "Akacieparken på vej!" orienteres ud af Akacieparken med henblik på at opnå bedre integration og ejerskabsfølelse til lokalområdet. Projektet er baseret på inddragelse af et bredt spektrum af samarbejdspartnere.

Akacieparken beskrives i helhedsplanen som et område som bl.a. er præget af store sociale- og integrationsmæssige problemer. Det vurderes som følge af dette, at der i en årrække er nødvendigt at sætte ind med en boligsocial indsats for at forhindre, at situationen kommer ud af kontrol og dermed også kommer til at præge det omkringliggende kvarter i en dårlig retning. Helhedsplanen skal være med til at afhjælpe nogle af de udfordringer, som området står overfor.

Fakta om Akacieparken

- 13,2 % (1300 personer) af beboerne i Gl. Valbykvarteret bor i Akacieparken.
- Ca. 50 % af beboerne er under 18 år (mod 18,50 % i hele GL. Valby og 17,20 % i hele København)
- Ca. 40 % af de voksne beboere modtager kontanthjælp.
- Ca. 75 % har indvandre baggrund (mod 18,5 % i hele Gl. Valby og 14,10 % i København generelt).
- Den gennemsnitlige bruttoindkomst pr. år for voksne beboere er under 150.000 kr.

Ud fra ovenstående fakta tegnes der et billede af et boligområde, hvor en stor andel af de voksne beboere er uden for arbejdsmarkedet eller ligger i en lavere indkomstgruppe end den gennemsnitlige københavnere. Akacieparken lider bla. under hærværk og kriminalitet.

Nogle af de "belastede" unge i Akacieparken har et misbrugsproblem, hvilket bl.a. betyder, at de unge ikke kan klare sig igennem en uddannelse eller finde et arbejde. Omkring 40 belastede unge er kendte ansigter i området, men antallet vurderes at være højere. Området har desuden vist sig at tiltrække kriminelle unge med bopæl udenfor Akacieparken.

"Akacieparken på vej!" har fokus på børn og unge mellem 16 og 25 år, deres forældre samt familien som helhed. Den del af indsatsen som retter sig mod børnene og de unge koncentrerer sig om uddannelse og beskæftigelse, fritid og idræt samt oprettelse af en pulje til kulturelle tiltag. Til dette formål har Lejerbo ansat en ungekoordinator til at lede ungeindsatsen, og til i samarbejde med kommunale medarbejdere at forestå opsøgende arbejde blandt de unge. Forældreindsatsen sker ved hjælp af en forældrekoordinator som sætter fokus på bl.a. sproglige og kulturelle barrierer, blandt familier med indvandrerbaggrund, med det formål at fremme børnenes skoleparathed og evnen til at bo.

For samtlige fokusområder i helhedsplanen gælder det, at der gøres en indsats for at integrere Akacieparkens beboere og beboerne i lokalområdet, hvilket også kan ske gennem etablering af nye sociale fællesskaber.

Arbejdet med helhedsplanen er organiseret af Lejerbo København og medfinansieres af boligorganisationerne, Københavns Kommune og Landsbyggefonden. Akacieparken er en del af Ålholm Distrikt og indgår således også i Københavns Kommunes helhedsplan herfor. Der fokuseres også i høj grad på at inddrage ressourcer udenfor Akacieparken i en samlet helhedsindsats.

Fakta om Akacieparken på vej!

Samlet økonomi

- 13.381.845 kr.
- 2.363.831 kr. fra LBF 2008/09-midler er endnu ikke endeligt godkendt
- 568.317 kr. i kommunal medfinansiering er endnu ikke politisk behandlet

Involverede parter:

- Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
- Børne- og Ungdomsforvaltningen
- Kultur- og Fritidsforvaltningen
- Socialforvaltningen
- Aalholm skole
- Folkesundhed København
- Akacieparkens Kvindeforening
- Ejendomsfunktionærer
- Afdelingsbestyrelsen i Akacieparken
- Center for Faglig udvikling
- Frivillige ildsjæle

Københavns Kommune kører sammen med Operate A/S en kampagne for at tiltrække de såkaldte "ressourcestærke beboere" til de udsatte boligområder i København, heriblandt Akacieparken. Operate A/S afsluttede i den forbindelse i september 2008 en undersøgelse af forskellige forhold og barrierer for potentielle tilflyttere til de udsatte boligområder.

Undersøgelsen viser, at 69 % af Københavnerne har et dårligt eller meget dårligt indtryk af de udsatte boligområder som en helhed, mens kun 2 % har et godt indtryk. Baggrunden for det dårlige indtryk angives af 80 % til at være meget kriminalitet, mens 72 % nævner meget hærværk, og 71 % fremhæver utryghed som årsag. Store andele af beboere med indvandrebaggrund og meget vold angives desuden som årsag af over 50 %. De udsatte områder har som helhed et dårligt omdømme blandt Københavnerne, og selv om 84 % er positive eller neutrale i forhold til de fleksible udlejningsregler, er kun 2 % af de adspurgte skrevet op til en bolig i områderne, mens 12 % overvejer det. 44 % af de adspurgte københavnere har dog aldrig

hørt om Akacieparken mod 4 % i forhold til Mjølnerparken.

Lukretiavej - området og dets problemer

Lejerbos afdeling 240-0 på Lukretiavej fik fra Landsbyggefonden tilsagn om støtte til en helhedsplan fra fondens 2006/07-midler. Helhedsplanen har fået titlen "Fra hærværk til netværk" og er en helhedsplan på tværs af 20 problemramte små og mellemstore Lejerboafdelinger i hele København. Den overordnede vision er at skabe en højere grad af tryghed og trivsel i de problemramte boligafdelinger. Helhedsplanen blev igangsat d. 1. januar 2008 og løber frem til ultimo 2011.

Lejerbo har her stillet et lokale til rådighed, og Valby Socialcenter har tilknyttet en medarbejder til indsatsen. Indsatsen har fokus på forebyggelse af kriminalitet og hærværk blandt børn og unge, styrkelse af ansvarsfølelsen for den lokale bebyggelse og omgivelser. Det skal bl.a. ske ved at styrke beboernes engagement i beboerdemokratiet, integrationen og en større tryghed i de enkelte afdelinger.

Fakta om "Fra Hærværk til netværk"

Samlet økonomi

- 15.245.850 kr.
- De 3.244.650 kr. fra Lejerbo er til alle de 20 afdelinger omfattet af helhedsplanen

Involverede parter:

- Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
- Børne- og Ungdomsforvaltningen
- Kultur- og Fritidsforvaltningen
- Socialforvaltningen
- Ejendomsfunktionærer
- Frivillige
- Afdelingsbestyrelsen

5.2 Kvarterets potentialer og forslag til initiativer

Gl. Valbykvarteret er et kvarter, hvor boligområdet Akacieparken er et dominerende delområde med store sociale udfordringer. Som beskrevet er interessen for at flytte til et udsat område, blandt de såkaldte ressourcestærke københavnere, begrænset.

I Akacieparken findes der en stor gruppe kvinder med indvandrebaggrund, som vurderes at udgøre en passiv ressource i integrationsindsatsen. Der er i Akacieparken oprettet en kvindeforening som fungerer som brobygger mellem Akacieparken og lokalområdet og mellem beboere med etniskdansk- og indvandrebaggrund. Foreningen savner dog professionel understøttelse. Der ser desuden ud til at ligge et potentiale i en lignende forening for kvarterets mænd.

Undersøgelsen foretaget af Københavns Kommune og Operate A/S viser, at der er et begrænset kendskab til Akacieparken som udsat område. Det må betyde, at der kan være mulighed for at opbygge et godt omdømme og derigennem også hæve hele det omkringliggende kvarters attraktionsværdi. Desuden skal Akacieparken ses i sammenhæng med de mere velfungerende nabokvarterer i Gl. Valbykvarteret. Der ser alt i alt ud til at være gode muligheder og stor velvilje til at samarbejde om at integrere Akacieparken bedre i lokalområdet.

Det er målsætningen med en helhedsorienteret boligsocial indsats at skabe et godt miljø i området samt at udbygge de sociale netværk for beboerne. Det vil kunne fremme integrationen mellem forskellige sociale og etniske grupper samt den sociale bæredygtighed i hele Gl. Valbykvarteret. Helhedsplanen "Akacieparken på vej!" har allerede igangsat initiativer, der skal skabe fremgang på disse punkter. Et områdeløft vil kunne bidrage hertil med forbedrede fysiske rammer om indsatsen for børn og unge og deres forældre i området. Det er en vigtig og oplagt mulighed for et tæt samarbejde mellem de to indsats i forhold til at skabe de bedste betingelser for allerede eksisterende tiltag.

6. BESKÆFTIGELSE

6.1 Beskrivelse af kvarteret og dets problemer

Andelen af beboere i kvarteret uden tilknytning til arbejdsmarkedet er ca. 25 %. Den manglende kontakt til arbejdsmarkedet reducerer kvarterets muligheder for udvikling og øger risikoen for marginalisering og udstødning af borgerne i kvarteret. Der er hermed større risiko for "arbejdsledsøer". I de almene bebyggelser i kvarteret hvor arbejdsledsøerkoncentrationen er størst, kan der i værste fald udvikle sig parallelle samfund, hvis udviklingen fortsætter. En fortsat negativ udvikling kan desuden have uheldige konsekvenser for børns og unges opvækst, uddannelse og efterfølgende arbejdsmarkedstilslutning.

Den høje andel af ledige borgere og borgere uden for arbejdsmarkedet afspejler umiddelbart at:

- mange borgere i Gl. Valby ikke har kvalifikationer, der matcher arbejdsmarkedets efterspørgsel, fx på grund af manglende faglig relevant uddannelse.
- der hos beboerne kan være uoverkommelige barrierer i forhold til at komme i arbejde, fx pga. fysiske og/eller psykiske problemer
- matchningen mellem borgere, der ønsker arbejde, og virksomheder, der efterspørger arbejdskraft, ikke fungerer hensigtsmæssigt, fx fordi de ledige borgere mangler netværk, som er en typisk formlidningskanal for jobs på det private arbejdsmarkedet.

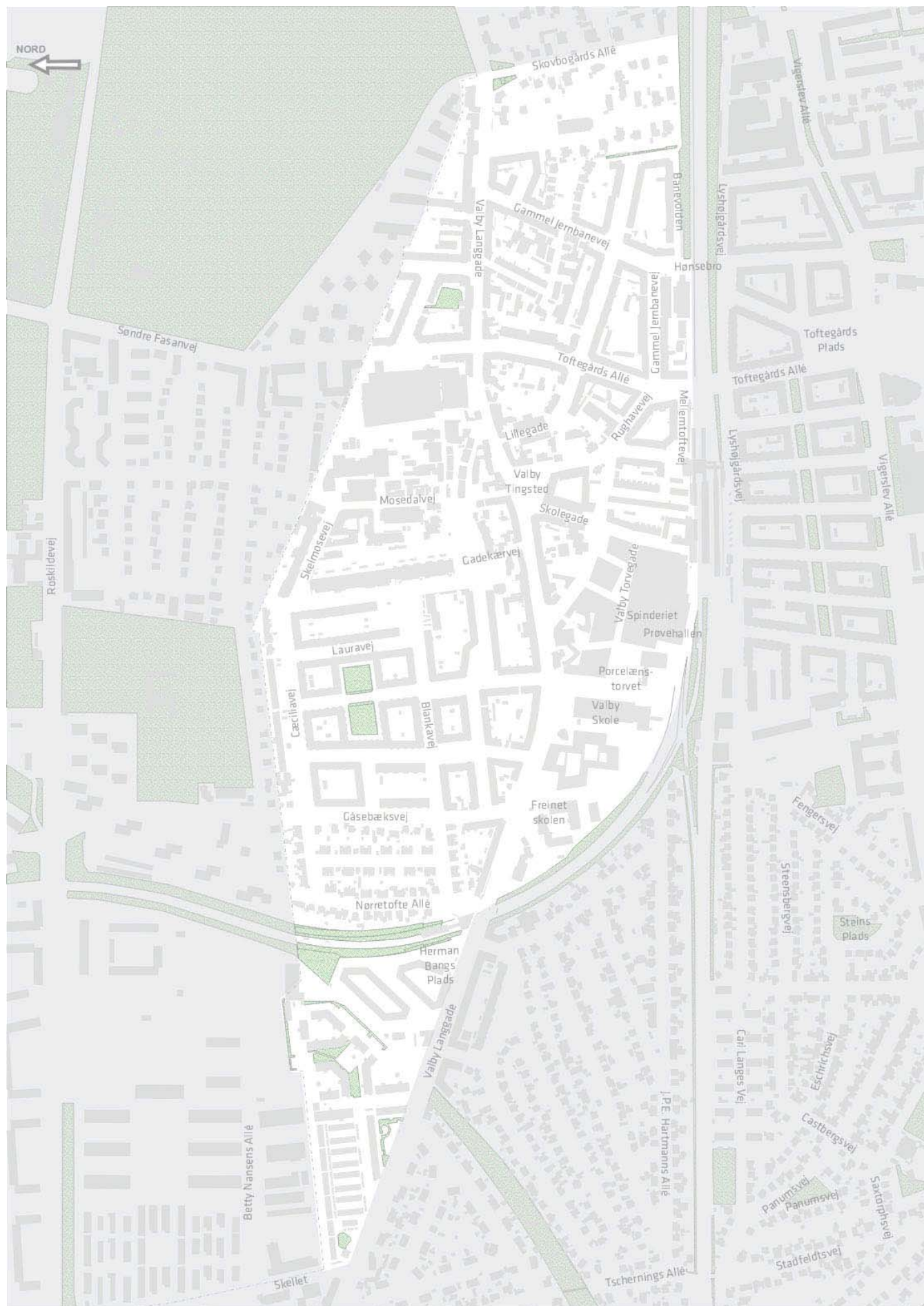
I det almene boligområde Akacieparken er der en særlig høj andel af beboere, der står uden for arbejdsmarkedet. Ca. 40 % af afdelingens beboere modtager kontanthjælp. Problemstillingerne i forhold til den manglende tilknytning til arbejdsmarkedet er på den baggrund også mere koncentreret i dette boligområde end i andre boligområder i Gl. Valbykvarteret.

6.2 Igangværende projekter

Gl. Valbykvarteret er omfattet af Københavns Jobcenters ordinære tilbud om rådgivning, vejledning og opkvalificering, med henblik på at hjælpe ledige borgere med at komme i arbejde og uddannelse. Derudover yder Københavns Jobcenter generel rådgivning og vejledning til borgere i kvarteret herunder til de borgere, der er udenfor arbejdsstyrken, men som ønsker at undersøge mulighederne for at komme i arbejde eller uddannelse. Desuden har Københavns Kommune med "Aftale om beskæftigelses- og integrationsinitiativer i 2009" bl.a. et øget fokus på opkvalificering af kvinder med indvandrebaggrund på arbejdsmarkedet.

For Akacieparken gælder det at bebyggelsen er omfattet af Københavns Kommunes målsætning om, at beskæftigelsen generelt skal øges med 10 procent-

KORT OVER GL. VALBY

point frem til 2010. En af metoderne til at nå dette er Københavns Jobcenters opsøgende Jobpatrulje. Herigennem bliver de ledige jobs synliggjort, og der skabes en mere direkte kontakt til de ledige, så job-søgning og opkvalificering til arbejdsmarkedet bliver en naturlig del af lokalmiljøet. Fra 2009 iværksættes en formidling af fritidsjob for unge i Akacieparken via projekt "Fra sport til job".

6.3 Kvarterets potentialer og forslag til initiativer

Gl. Valbykvarteret har i dag et uudnyttet potentiale i de borgere, der kan indgå på arbejdsmarkedet, men ikke gør det på nuværende tidspunkt.

Udviklingen på arbejdsmarkedet betyder, at der med den forventede stigende ledighed i den nærmeste fremtid, med fordel kan iværksættes tilbud, der øger de ledige borgeres tilknytning til arbejde og uddan-

nelse. Her er det særligt relevant, at de unge forstår, at det er vigtigt at få en kompetencegivende uddannelse.

Aktiviteter kan fx være:

- Hjælpe unge med at begynde på, og blive fastholdt i, en kompetencegivende uddannelse, fx via brug af mentorer.
- Formidling af fritidsjob til unge.
- Vejledning, information og "matchmaking" med virksomheder og tilbud om mentor.
- Særlige indsatser for kvinder med indvandrebagrund, herunder selvforsørgende (husstandsfor-sørgede) kvinder.

Lokale tilbud i forhold til beskæftigelse kan evt. etableres via ansøgninger til Landsbyggefonden, Det Lokale Beskæftigelsesråd (LBR København) samt Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets Metodeudviklingspulje.

7. ERHVERV

7.1 Beskrivelse af kvarteret og dets problemer

Et udtræk fra Københavns Kommunes Statistikbank³ viser, at der pr. 01.10. 2008 er 1160 CVR-registrerede virksomheder i Gl. Valbykvarteret. Erhvervsfordelingen blandt disse virksomheder er vist i tabel 5 i statistikoversigten bilag 1. Der er endvidere opgjort 2.746 arbejdspladser i kvarteret i 2006⁴. I tabel 4 bilag 1 er den procentvise erhvervsfordeling af disse arbejdspladser vist. Som det fremgår af fordelingen af virksomheder i tabel 5, er Gl. Valbykvarteret et kvarter med varierende erhvervsliv og med en særdeles god kombination af åbne og udadvendte virksomheder som detailbutikker, caféer, restauranter, gallerier og øvrige specifikke serviceerhverv, fx frisører, skønhedsklinikker eller butikker med udendørs-udstillinger

og lys (rammeskabende erhverv⁵) og de mere indadvendte virksomheder, fx inden for IT-, medie-, reklame, konsulent-, kunst- og kunsthåndværk-området m.v. (rammeforbrugende erhverv⁶).

Ser man bort fra den sammensatte kategori "andre serviceydelser og organisationer" er "Engroshandel og detailhandel" kvarterets største erhverv, med 207 virksomheder ud af kvarterets 1160 virksomheder. Valby Langgade, som er den traditionelle strøggade i kvarteret, og det nyligt opførte indkøbscenter Spinderiet ved Valby Station huser mange forretninger samt små og store restauranter.

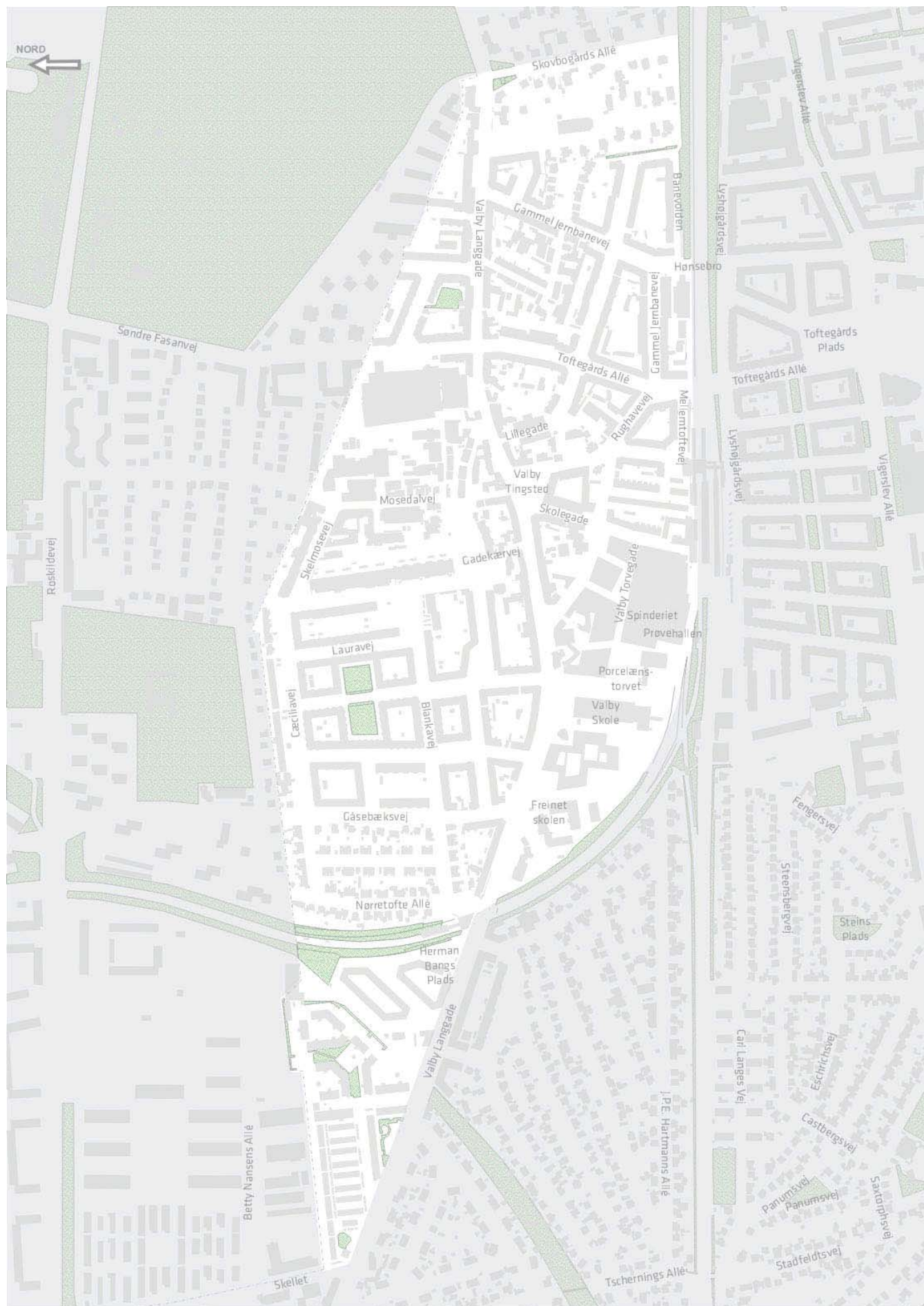
³ http://stateweb/p_virksomhed/CVR/Forside.html

⁴ Statistikken for antal arbejdspladser og erhvervsfordelingen er opgjort 01.01.2006

⁵ Denne type erhverv er med til at skabe, udvide og farve rammerne for de sociale interaktioner. Disse erhverv præger gadebilledet og stemningen i kvarteret positivt/negativt via deres pæne/mindre pæne facader og udsmykkede vinduespartier. Udover at disse erhverv spiller en stor rolle i den visuelle oplevelse af gadebilledet, kan de være med til at skabe liv.

⁶ De rammeforbrugende erhverv tiltrækker ikke umiddelbart kunder direkte fra gaden og er derfor mere lukkede og anonyme end de rammeskabende. Til gengæld bruger de ofte de services, som de rammeskabende erhverv tilbyder, og de går efter det positive image, som mange rammeskabende erhverv tilføjer et kvarter. Selvom rammeforbrugende virksomheder ikke altid er direkte synlige i gadebilledet, bidrager de alligevel ofte til kvarterets stemning og anseelse. Alene viden om, at sådanne erhverv findes i et område, kan give fornemmelsen af kreativitet og kvalitet. De bidrager til, at et område kan betragtes som en bydel, med tilhørende typiske byfunktioner.

KORT OVER GL. VALBY

To tredjedele af virksomhederne i kvarteret har kun én person ansat eller er enkeltmandsvirksomheder uden ansatte. Den største arbejdsgiver i området er Nordisk Film Valby (200-499 ansatte) efterfulgt af Carlsberg Forskningscenter (100-199 ansatte) og hjemmeplejen Valbyholm (100-199 ansatte).

Virksomhederne i kvarteret er relativt unge. Flere end halvdelen af dem er etableret i eller efter 2000, og heraf er en tredjedel af virksomhederne yngre end tre år. Dette betyder, at en tredjedel af kvarterets virksomheder pr. definition er iværksættervirksomheder.

Kvarteret er præget af små virksomheder med stor vægt på den såkaldte kreative branche og forlystelsesbranchen. Den kreative branche i kvarteret består bl.a. af scenekunstnere, fotografer, reklamebureauer, film- og videoproducenter, grafiske designere, keramikunstnere, mediaforfattere, osv.

Restaurationsbranchen i kvarteret omfatter alt lige fra traditionelle danske restauranter og kroer til forholdsvis nyetablerede etniske restauranter.

7.2 Kvarterets potentialer og igangværende aktiviteter

Kvarteret rummer en mangfoldighed af forskellige erhverv, som åbner for muligheden for et spændende samarbejde i forbindelse med videreudviklingen af kvarteret. Det mangfoldige erhvervsliv kan på mange måder udnyttes bedre i forbindelse med et områdeløft. Traditionelt har områdeløftprojekter benyttet virksomhedernes potentialer til at fremme beskæftigelsesindsatser i kvarteret. Dette er også en mulighed i Gl. Valbykvarteret, størrelsen af erhvervslivet taget i betragtning.

Derudover kan der sættes fokus på virksomhedernes potentialer for at bidrage på anden vis til kvarteret. Forhold som bidrager til forbedringer af gadens facader og til livet i gaderne kan have en stor betydning for kvarteret. I forbindelse med facaderenoveringer af butikker, kan der fx inddrages erfaringer fra områdeløftprojekterne Femkanten og Kvarterløft Nord-Vest.

Samspil mellem virksomheder

Der gøres særligt opmærksom på, at kvarterets omfangsrige erhvervsliv kan åbne for etableringen af nogle spændende public-private-relationer i forbindelse med områdeløftindsatsen. Det er specielt naboskabet til Carlsbergs grunde, og Carlsbergs nuværende

planer om at skabe et varierende erhvervsliv på disse grunde, som skal tages med i overvejelserne om, hvorvidt disse to områder kan spille sammen til gavn for begge parter.

I betragtning af den høje erhvervsaktivitet i kvarteret kan der identificeres potentialer for samspil mellem virksomheder, det lokale erhvervsliv og beboerne i kvarteret. Erfaringer fra bl.a. Femkanten har vist, at dette samspil ikke kan opstå uden ekstern stimulans, fx fra et områdeløftsprojekt. Hjælp til etablering af netværk og styrkelse af de eksisterende erhvervsnetværk i områdeløftsregi, kan være en god måde at skabe samspil mellem virksomhederne på.

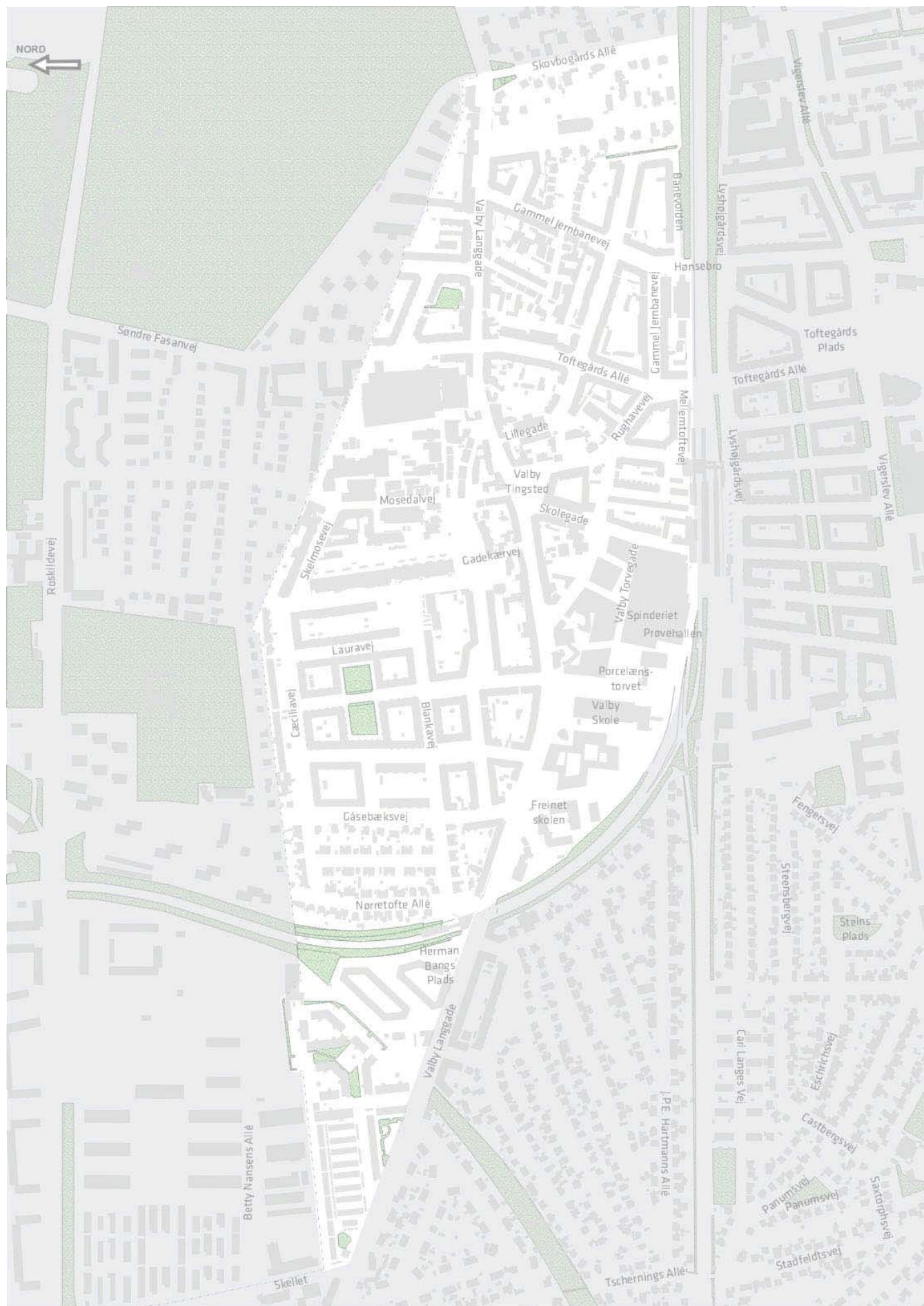
Kreative virksomheder

Som nævnt er der en lang række små kreative virksomheder i kvarteret. Disse virksomheder kan anvendes som løftestang for kvarterets generelle udvikling. Det tyder på, at der findes mindre klynger af kreative virksomheder i nogle dele af kvarteret, fx omkring Gammel Jernbanegade. Partnerskaber mellem disse klynger og områdeløftsprojektet kan blive en stor fordel for kvarteret. Erfaringer fra bl.a. områdeløftsprojektet Mimersgadekvarteret har vist, at partnerskab med sådanne virksomheder kan bidrage væsentligt til videreudvikling af kvarteret. De kreative virksomheder kan blandt andet bidrage med at skabe spændende events i kvarteret, brande kvarteret og hjælpe med "brain storming" og udførelse af aktiviteter.

Etnisk iværksætteri

Københavns Kommune har erfaring med at der generelt findes en høj grad af entreprenørånd hos indvandregrupperne og det er derfor i kraft af Akacieparkens høje andel af indvandrere nærliggende at bruge dette potentialer til at videreudvikle området og skabe endnu flere og bedre etniske virksomheder i området. I den forbindelse anbefales det, at erfaringer fra områdeløftsprojekterne Nørrebro Park og Nord-Vest samt projekt "Flere og bedre indvandervirksomheder i Odense, Århus og København" anvendes. Det sidst nævnte projekt er blevet forankret i Københavns Erhvervscenter, som er etableret under Økonomiforvaltningen i Københavns Kommune.

KORT OVER GL. VALBY

8. KULTUR- OG IDRÆTSLIV

8.1 Beskrivelse af kvarteret og dets problemer

Der er to kultur- og fritidsinstitutioner i selve kvarteret: Valby Bibliotek og idræts- og kulturhuset Prøvehallen. Prøvehallen har begrænsede åbningstider og udnyttes ikke optimalt, idet der er problemer med lydisoleringen mellem og på tværs af etagerne. Problemet kan pt. kun løses ved at tidsfordele mellem idræt og teater.

Valby Bibliotek er med sin nuværende placering også kendetegnet ved en række problemer. Utilsvarende tilkørsels- og parkeringsforhold, spredtliggende kontorer, mangel på studiepladser og mødelokaler. Endvidere er der niveauforskelle, som gør adgangen svær for kørestolsbrugere og barnevogne.

Uden for kvarteret ligger der en del kultur- og fritidsinstitutioner. Indenfor en radius af 1-1,5 km. ligger bl.a. Vigerslevparken, Valby Kulturhus, Ungdomskulturhuset KraftWerket, Copenhagen Skatepark, Bavnehøjhallen, Vesterbro Svømmehal, Kultur Vesterbro og Vesterbro Bibliotek.

Vi ved fra undersøgelser foretaget i Københavns Kommune, at indvandreres deltagelse i kultur- og idrætslivet er væsentligt lavere end deltagelsesniveauet for etniske danskere. Som det fremgår af tabel 6 i statistikoversigten i bilag 1, er det især oplagt at fokusere på de yngste børn. Andelen af børn på 5. klassetrin i Valby, der går til idræt i en idrætsforening, er ca. 60 % for børn, hvor begge forældre er født i Danmark, mens det kun er ca. 40 %, for børn hvor begge forældre har indvandrerbaggrund.

8.2 Kvarterets potentialer og forslag til initiativer

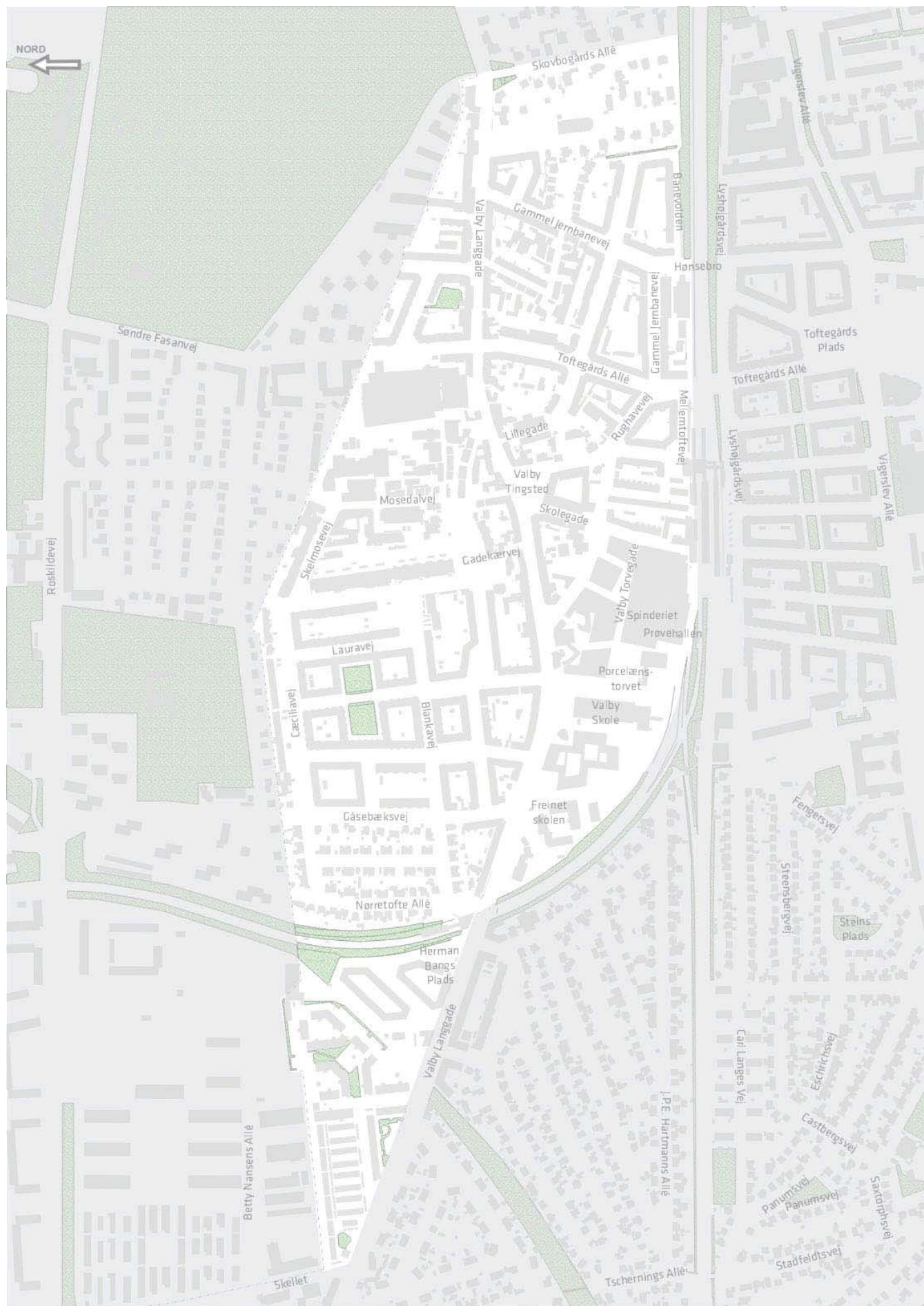
Et aktivt kultur- og idrætsliv kan være med til at skabe sammenhængskraft i et lokalområde på det kulturelle-, sociale- såvel som integrationsmæssige plan.

Et områdeløftprojekt giver gode muligheder for at indtænke både kultur og idræt i boligområderne og i andre dele af kvarteret. I denne sammenhæng, hvor kvarteret er relativt tæt bebygget, kan der bl.a. ses på mulighederne for at bruge forladte industribygninger til kultur- og idrætsaktiviteter i kortere eller længere perioder under byfornyelsen.

Af forslag til initiativer i kvarteret kan nævnes at:

- løse Prøvehallens problem med lydisolering, så hallen kan udnyttes bedre og rumme flere forskellige aktiviteter på en gang, fx både organiseret og uorganiseret idræt, teater og møder.
- øge friarealet (boldbaner, legearealer mv.) til Akacieparken, da Akacieparken er meget tæt bebygget og har meget parkeringsareal. Alternativt kunne det gøres attraktivt for børn og unge fra bl.a. Akacieparken at dyrke deres uorganiserede idræt på Porcelænstorvet foran Prøvehallen og/eller i selve Prøvehallen.
- etablere et mødested/kulturhus, som kan fungere som brobygger til Akacieparken.

KORT OVER GL. VALBY

9.1 Beskrivelse af kvarteret og dets problemer

Gl. Valbykvarteret har mange forskellige typer af institutioner, store og små, kommunale og selvejende, vuggestuer, børnehaver, KKFOer (Københavns Kommunes Fritidsordning), fritids- og ungdomsklub og en specialskole med tilhørende KKFO og klub, som har optag fra hele København. Brugergrupperne af institutionerne er meget forskellige. Nogle institutioner har en meget høj andel af tosprogede børn, op til 70 %, mens andre institutioner stort set ingen tosprogede har. Dette giver meget differentierede udfordringer fra institution til institution.

I Gl. Valbykvarteret ligger én folkeskole, Valby Skole og én privat skole, Freinet Skolen. Herudover går en stor andel af børn og unge fra Gl. Valbykvarteret på de to folkeskoler, Ålholm Skole og Hansted Skole, der er placeret lige udenfor kvartergrænsen.

Valby Skole

Skolen har 497 elever. Den optager børn fra hele kvarteret og har en andel af tosprogede elever på ca. 29 %. På skolen ligger KKFO'en Potteskåret som i formiddagstimerne lægger lokaler til et sprogstimulerings tilbud af de tosprogede børn, der ikke er indskrevet i børnehaven (§ 4A tilbud).

Ålholm Skole og Hansted skole

Skolen har 380 elever og ligger umiddelbart vest for Gl. Valbykvarteret, tæt ved det almene boligområde Akacieparken. I dette boligområde har ca. 75 % af beboerne indvandrebaggrund, hvilket betyder, at skolen også har en meget høj andel af tosprogede elever, ca. 49 %. Den høje andel af tosprogede elever har betydet, at en del etnisk danske forældre har valgt Ålholm Skole fra, og at elevtallet derfor har været faldende de seneste par år.

I 2006 blev der gennemført en ændring af skoledistrikterne, som indebærer, at en del af Akacieparken nu distriktmæssigt tilhører Hanssted Skole (499 elever). Hanssted Skole har en meget lille andel af tosprogede elever, ca. 11 % og ligger i et villakvarter tæt på Akacieparken. Denne ændring af skoledistrikter har dog kun haft en lille effekt på fordelingen af de tosprogede elever. Mange børn fra Akacieparken har ældre søskende på Ålholm skole, og der er derfor naturligt

for forældrene også at sende de mindre søskende på Ålholm Skole frem for Hansted Skole.

Det er generelt en stor udfordring i Gl. Valbykvarteret at få de enkelte institutioner og skoler i kvarteret til at afspejle den samlede beboersammensætning. Ligeledes er det en stor udfordring for Gl. Valbykvarteret at skabe fristeder, som fx bold- og skaterbaner, små pladser og torve, legepladser og væresteder for børn i aldersgruppen 3 til 18 år.

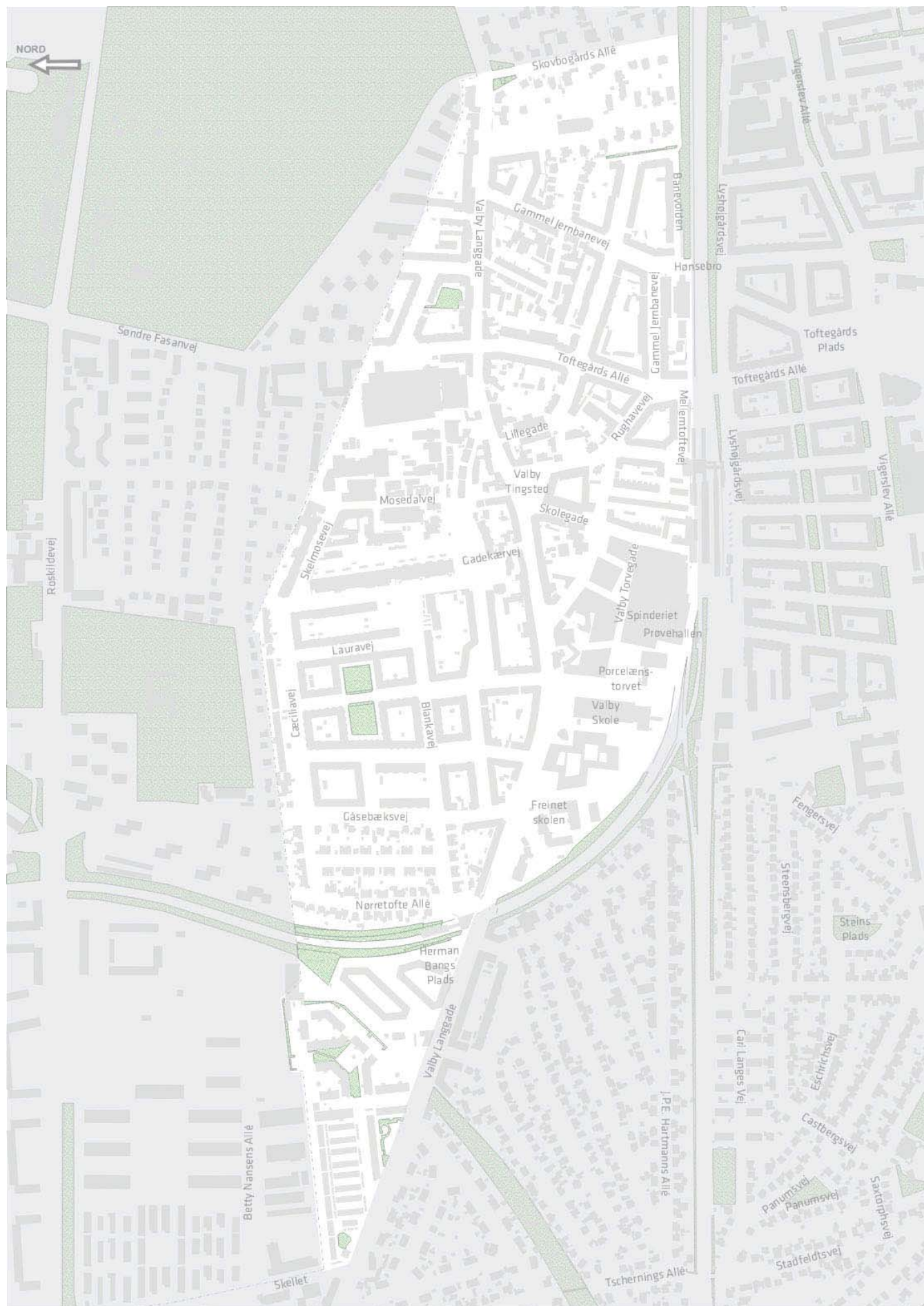
9.2 I gangværende projekter

I det almene boligbyggeri Akacieparken er der som tidligere beskrevet iværksat en helhedsplan "Akacieparken på vej!" Helhedsplanen medfinansieres af Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) Distrikt Valby BUF har i forbindelse med Helhedsplanen søgt og fået medfinansieringsmidler på 400.000 kr. fra Integrationsministeriet. Midlerne er anvendt til en projektkoordinatorstilling tilknyttet opstarten af Helhedsplanen. Denne stilling er oprettet for at sikre en målrettet indsats i BUF, der kan være med til at understøtte Akacieparkens Helhedsplan, med særligt fokus på børn og unge.

Fem af de daginstitutioner der ligger i Gl. Valbykvarteret er med i Kommunens Mangfoldighedsprojekt, hvis formål er at skabe en højere grad af mangfoldighed i daginstitutionernes børnegruppe. Institutionerne er udpeget som enten Brobygger- eller Sprogpladsinstitutioner. Der er to Brobyggerinstitutioner i kvarteret, der begge har en meget høj andel af tosprogede børn. De to institutioner arbejder med at bygge bro til de etniskdanske forældre og dermed få en højere andel af etniskdanske børn i institutionerne.

Der er tre sprogpladsinstitutioner i kvarteret. Dette er institutioner med ingen eller en meget lille andel af tosprogede børn. Disse institutioner har et antal pladser reserveret til tosprogede børn. Personalet har fået efteruddannelse i sprogarbejde og arbejder målrettet med at skabe tryghed for tosprogede forældre og børn og dermed få denne gruppe til at vælge sprogpladsinstitution.

KORT OVER GL. VALBY

9.3 Kvarterets potentialer og forslag til initiativer

Børne- og Ungdomsforvaltningen i Valby arbejder målrettet på at styrke det tværfaglige netværk, blandt andet via Brosamarbejdet. I Brosamarbejdet mødes alle institutioner og skoler i skoledistriktet, samt andre forvaltningsrepræsentanter jævnligt for at drøfte problemstillinger, der er relevante for deres lokale distrikt. Generelt arbejdes der i hele Valby med at styrke 0 – 18 års - forvaltningen og skabe traditioner for et tæt samarbejde mellem alle typer af institutioner. På den måde håber man på, at det enkelte barn og den enkelte familie vil opleve et mere gnidningsfrit samarbejde med diverse institutioner. Viljen til samarbejde og tværfaglighed anses for at være et stort potentiale i Gl. Valbykvarteret.

Et områdeløft vil bl.a. kunne skabe forbedrede fysiske rammer i kvarteret, der også vil komme de børn og unge, der bor i de to almene boligområder Akacieparken og Lukretiavej til gode. I de almene boligområder er der på nuværende tidspunkt meget lidt plads til

fysisk udfoldelse og bare ” at være”, uden det virker utrygt for andre beboere og dette vil fysiske forbedringer kunne afhjælpe.

Der er ligeledes behov for initiativer, der skaber fysisk rum og plads, for at alle kvarterets børn og unge samt deres forældre har mulighed for at mødes på tværs. Gennem møder skabes der bedre forudsætninger for integration af forskellige kulturer, men også af børn og unge med meget forskelligt bagland. Dette kunne også have en fordelagtig indvirkning på forældre og børns valg af institution og skole.

Et områdeløft kan også være med til at arrangere forskellige fællesarrangementer som byfester, markedsdage, særlige fællesaktiviteter og konkurrencer (sportsstævner), spændende foredrag og lignende, hvor de forskellige beboergrupper i kvarteret kan mødes. Det er vigtigt at være opmærksom på, at der også i områderne udenfor Akacieparken og Lukretiavej er potentielt mange frivillige kræfter at hente og mange gode ideer til, hvordan en bedre integration kan skabes på det helt praktiske plan.

10. SUNDHED

10.1 Beskrivelse af kvarteret og dets problemer

En kortlægning af Københavns Kommunes sociale geografi⁷ har vist, at sundhedstilstanden i Gl. Valbykvarteret ligger længst fra københavnergennemsnittet og dermed er en af de ringeste i København. Det betyder, at kvarteret har brug for en intensiveret kommunal indsats for at sikre en positiv udvikling.

Sundhedstilstanden er målt på baggrund af en række parametre, som man erfaringsmæssigt ved har indflydelse på sundheden. En forringet sundhedstilstand er ofte at finde i områder, hvor de fire følgende parametre er højt repræsenteret:

- andelen af borgere i almene boliger
- andelen af borgere med kort uddannelse
- andelen af borgere med lav indkomst
- andelen af enlige borgere

En koncentration af de ovennævnte parametre har derfor konsekvenser for den sociale ulighed i sundhed og dermed folkesundheden.

I Gl. Valbykvarteret har 18,5 % af beboerne indvandrebaggrund. Denne gruppe er primært bosiddende i Akacieparkens almene boliger. Ifølge rapporten ”Etniske minoriteters sundhed” fra juni 2008 er der hos denne del af befolkningen en større andel med langvarig sygdom sammenlignet med etniske danskere. Den ringe sundhedstilstand i Gl. Valbykvarteret understøttes af ”Sundhedsprofilen for Region Hovedstaden 2008”. I Sundhedsprofilen fokuseres der blandt andet på borgernes sundhedsadfærd (KRAM: kostvaner, rygning, alkoholforbrug og motion), som har stor betydning for at bevare et godt helbred og nedsætte risikoen for at udvikle kroniske sygdomme.

⁷ Undersøgelsen ”Det socioøkonomiske Københavnerkort” er udarbejdet i samarbejde med SBI og Velfærdsministeriet

På bydelsniveau er Valby, herunder Gl. Valbykvarteret, placeret i socialgruppe fire i forhold til kostvaner, rygning, alkoholforbrug og motion. Det betyder, at sundhedsadfærden i kvarteret gennemsnitligt er lavere end regionsgennemsnittet. Blandt borgere i Valby har 17 % vurderet deres helbred til at være dårligt eller mindre godt, hvilket også er lavere end regionsgennemsnittet, som er 14 %.

10.2 Kvarterets potentialer og forslag til initiativer

Et strategisk mål for Københavns Kommunes Sundhedspolitik omkring social ulighed i sundhed er, at Kommunens forebyggende og sundhedsfremmende tilbud i særlig grad skal rettes mod de københavnere, der har de korteste uddannelser og laveste indkomster. Et områdeløft kan gennem et målrettet sundhedsfremmende og forebyggende samarbejde med lokalområdet aktører, herunder lokaludvalget og hel-

hedsplanen, udvikle en fremskudt sundhedsstrategi til gavn for kvarterets beboere.

Folkesundhed København vil i det fremtidige forebyggende og sundhedsfremmende arbejde i stadig højere grad fokusere på strukturelle og tværforvaltningsmæssige indsatser, frem for individ- eller gruppebaserede indsatser. Det betyder, at Folkesundhed København i højere grad vil bistå med opgaver, der relateres til formidling af ny viden, analyse, rådgivning og implementering i forhold til forskellige indsatser under relevante kommunale rammer og strukturer. Rådgivningen kan for eksempel dreje sig om, hvordan man skaber rammer omkring motion for alle aldre.

I Gl. Valbykvarteret er der på nuværende tidspunkt ingen projekter, der udgår fra Folkesundhed København. I et fremtidigt perspektiv er en områdeløftindsats med forskellige aktører derfor relevant, set i lyset af kvarteret uacceptabelt dårlige sundhedstilstand.

11. ORGANISERING

11.1 Kommunal organisering

Det er Københavns Kommunes mål at realisere en helhedsorienteret indsats, der kombinerer en indsats på de i denne ansøgning beskrevne indsatsområder. Samtlige forvaltninger vil derfor blive inddraget i arbejdet med områdeløftet i alle projektets faser, herunder udarbejdelse af ansøgninger, organisering, udarbejdelse af kvarterplan, gennemførelse og forankring. Endvidere har alle forvaltningerne været med i udformningen af nærværende ansøgning.

Indsatsen hører under Teknik- og Miljøudvalget. Forvaltningen får til opgave at koordinere den helhedsorienterede og tværgående indsats i områdeløftet samt at fungere som det administrative bindeled mellem forvaltningerne og lokalområdet samt øvrige parter.

Endvidere kobles de øvrige forvaltninger direkte på samarbejdet med lokalområdet. Repræsentanter fra forvaltningerne deltager sammen med repræsentanter fra kvarteret i en styregruppe. Styregruppen skal sikre konsensus mellem kvarteret og kommunens forvaltninger med henblik på at udvælge de konkrete fremtidige projektaktiviteter. Projektaktiviteterne udvælges på baggrund af en dialog, der bygger på denne ansøgning og på de aktuelle lokale behov. Pro-

jektaktiviteterne sammenfattes i en kvarterplan. Herefter oprettes en række konkrete projektgrupper, der refererer til styregruppen, hvor både repræsentanter fra de relevante forvaltninger, lokale beboere og aktører arbejder sammen om projekternes realisering.

Centralt er der nedsat et koordinationsudvalg bestående af nøglepersoner fra samtlige forvaltninger, som har til opgave at sørge for tværgående information og samarbejde mellem forvaltningerne om områdeløftindsatsen.

11.2 Lokal organisering

På lokalt niveau kan organiseringen først fastlægges endeligt efter yderligere konsultationer med lokale interessenter herunder ikke mindst lokaludvalget og repræsentanter for helhedsplanerne i de almene boligområder.

Det forventes, at styregruppen sammensættes med repræsentanter fra de kommunale forvaltninger, to repræsentanter fra lokaludvalget og repræsentanter fra foreninger, erhvervsliv og lokale kommunale institutioner beliggende i kvarteret. Endvidere skal de al-

mene boligorganisationer, ejerlejlighederne, andelslejlighederne samt beboerne i udlejningsejendommene være repræsenteret i styregruppen. Styregruppen får til opgave at gennemføre områdeløftet inden for rammer udstukket af Borgerrepræsentationen.

12. TIDSPLAN

Fase 1: Forprojekt

April-juli 2009: Politisk behandling af ansøgningen og tilbagemelding fra ministeriet.

Juni-oktober 2009: Ansættelse af sekretariatsleder og personale.

Oktober 2009: Projektet og borgerinddragelsesfasen forberedes af sekretariatet.

November 2009: Første borgermøde, kvarterplanproces med borgerinddragelse igangsættes.

November-december 2009: Organisering; der etableres en styregruppe bestående af kommunens forvaltninger og lokale beboere og aktører.

1. og 2. kvartal 2010: Der udarbejdes en kvarterplan i dialog mellem kommunens forvaltninger og de aktive borgere.

3. kvartal 2010: Beslutningsproces om kvarterplan. Styregruppen indstiller forslag til kvarterplan til Borgerrepræsentationen.

4. kvartal 2010: Borgerrepræsentationen og Velfærdsministeriet godkender kvarterplanen.

Fase 2: Implementeringsfasen

1. kvartal 2011: Organisering af tema- og arbejdsgrupper, som står for realiseringen af kvarterplanens projekter – herunder opstart af planlægning af større investeringer og anlægsprojekter.

2011-2014: Realisering af kvarterplanen.

Fase 3: Forankringsfasen

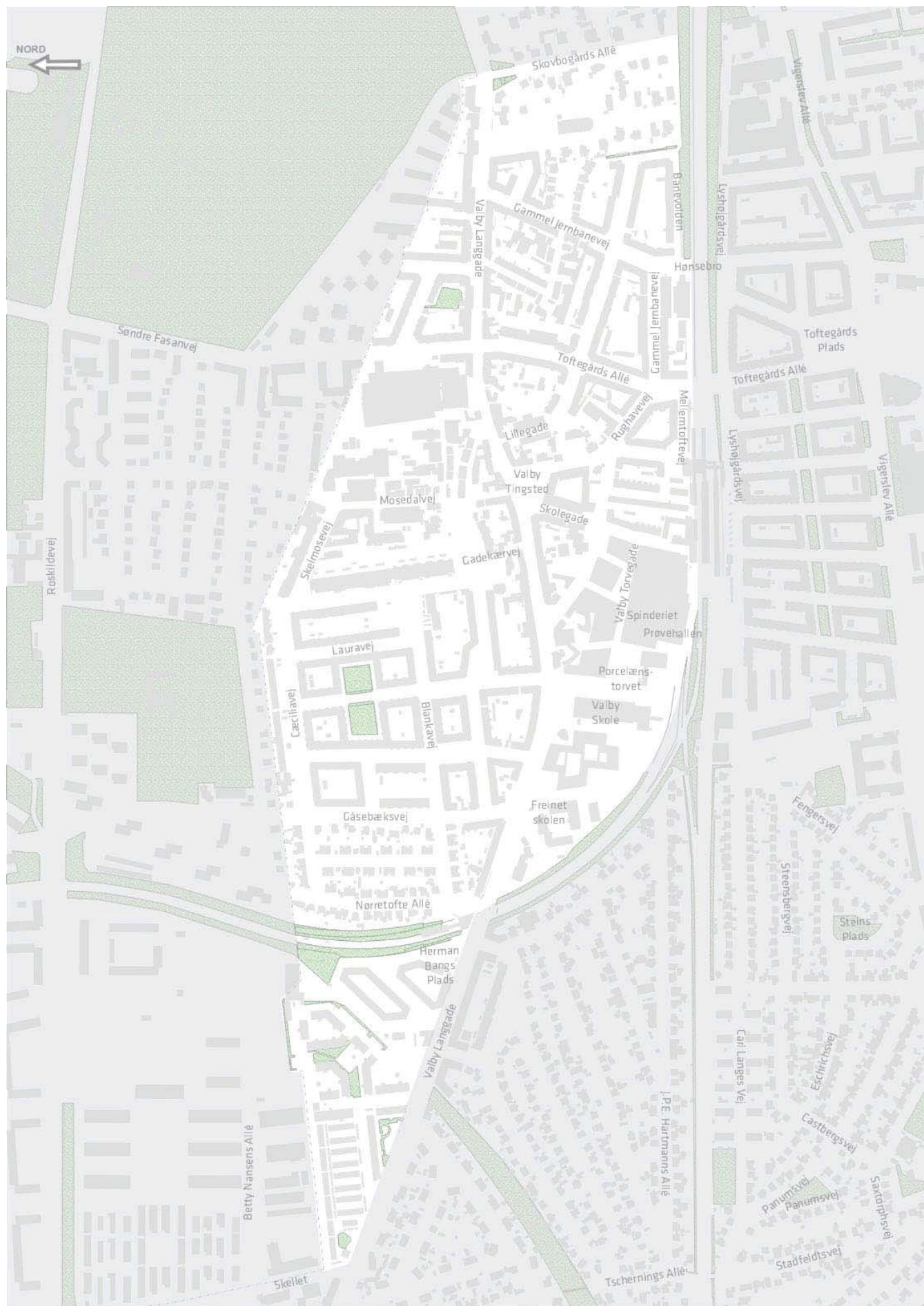
1. kvartal 2014: Udarbejdelse af forankringsplan.

4. kvartal 2014: Projektet afsluttes.

Fase 4: Driftsfasen

Forankringsfasen vil fastlægge de nærmere retningslinier for, om og hvordan de projekter, som er blevet igangsat under områdeløftprojektet, skal drives videre, herunder hvilke projekter, der forudsættes drevet videre i kommunalt regi.

KORT OVER GL. VALBY

13. FORANKRING

Målet med områdeløftet er at igangsætte en bæredygtig fornyelsesproces, som kan fortsætte efter områdeløftsindsatsens ophør. Samtidig er det vigtigt, at de kræfter, der er bragt i spil gennem lokale netværk og private investeringer får mulighed for at fortsætte. Derfor skal det allerede fra starten overvejes, dels hvordan de konkrete projekter, der igangsættes i områdeløftet opnår bæredygtighed og kan fastholdes og videreføres på lang sigt, og dels hvordan fornyelsesprocessen kan videreføres.

Det foreslås derfor, at der i projektperiodens sidste halvdel bliver udarbejdet en forankringsplan, der indeholder en konkret stillingtagen til organisatorisk og driftsmæssig forankring af de enkelte projekter. Planen skal tage stilling til, hvilke projekter, der ikke skal videreføres, hvilke der forventes at skulle videreføres driftsmæssigt i kommunalt regi, og hvilke der skal videreføres af lokale foreninger og lignende. Endvidere skal planen tage stilling til, hvordan en lokal organisering kan videreføres til støtte for nye initiativer fra kvarterets beboere, erhvervsliv og lokale kræfter. I dette arbejde er det væsentligt, at holdninger og ønsker fra den lokale befolkning er udgangspunktet for hele processen.

Københavns Borgerrepræsentation ønsker at styrke nærdemokratiet i København. Politikerne besluttede

derfor den 13. oktober 2005 at etablere Lokaludvalg i alle bydele i København i løbet af valgperioden 2006-2009. Valby Lokaludvalg var det første Lokaludvalg som blev stiftet i København, og Teknik- og Miljøforvaltningen har som allerede nævnt været i tæt kontakt med Lokaludvalget vedr. den lokale organisering af områdeløftet. Et sådan samarbejde forventes at have stor positiv betydning for områdeløftets senere forankring.

Det forventes, at mange af de projekter, som initieres af områdeløftet, vil blive forankret i lokaludvalget, der, i kraft af deres to pladser i den fælles styregruppe, har kendskab og ejerskab til de ovennævnte projekter.

Lokaludvalget har beslutningskompetence vedrørende puljemidler til bydelsrelaterede aktiviteter indenfor demokrati, kultur og netværk. Endvidere er lokaludvalgene forpligtet til at afgive hørings svar til kommunen i sager, der har særlig betydning for den enkelte bydel, fx indenfor fysisk planlægning, miljø, sundhed og kultur.

Lokaludvalgene kan også fremsende forslag til Borgerrepræsentationens udvalg og udtale sig internt i kommunen og til eksterne myndigheder. Samtidig skal lokaludvalgene i samarbejde med Økonomiudvalget udarbejde bydelsplaner.

14. EVALUERING

Københavns Kommune finder det vigtigt, at områdeløftindsatsen evalueres løbende.

Det er for det første hensigtsmæssigt i forhold til projekterne selv og styringen af dem, og for at kunne diskutere justeringer af deres forløb på baggrund heraf. For det andet er det vigtigt, at de erfaringer,

der gøres, bearbejdes og gøres tilgængelige for andre og kommer til at indgå i diskussionen om Københavns nedslidte byområders fremtid. Derfor er Københavns Kommune indstillet på at medvirke til afrapportering og evaluering af områdeløftet.

15. ØKONOMI

Der ansøges om 10 mio. kr. af den statslige udgiftsramme til områdeløft i Gl. Valbykvarteret.

Af nedenstående skema fremgår det, hvordan midlerne til indsatsen i kvarteret tænkes fordelt. Heri er indregnet 20 mio. kr. af kommunens midler, således at det samlede budget for områdeløftindsatsen bliver 30 mio. kr.

Københavns Kommune anser det for vigtigt at mobilisere private investeringer i kvarteret og at inddrage private ressourcer i områdeløftet. Dette vil bl.a. ske ved:

- at søge at igangsætte Offentligt-Private-Partnerskaber (OPP).
- at indgå tæt samarbejde med de almene boligselskaber i kvarteret.
- at samarbejde med private fonde, organisationer, foreninger o.l. Kommunen har gode erfaringer med at organisere sådanne samarbejder i partnerskaber mellem kommunen og private aktører.

- at forudsætte privat medfinansiering som betingelse for at opnå støtte til projekter på private fællesveje, privat grund o.l.
- at forhandle med ejerne af private udlejningsejendomme om finansieringen af vedligeholdelsesarbejder ved bygningsfornyelse
- at forhandle med de berørte ejendomme om medfinansiering af fælles friarealer

Budget for områdeløftet i Gl. Valbykvarteret:

Drift af sekretariat	12.000.000
Information og møder	1.000.000
Små synlige projekter	3.500.000
Lokaler	500.000
Projekter og aktiviteter	13.000.000
I alt	30.000.000

16. VURDERINGSSKEMA

I Gl. Valbykvarteret er der behov for, at der gøres en indsats i forbindelse med byfornyelse af de ældre bygninger, men også de nyere områder med boligsociale problemer har behov for en områdeløftindsats. Derfor er der medtaget to vurderingsskemaer, et

for ældre byområder, hvor der er et væsentligt behov for bygningsfornyelse og et for nyere boligområder med store sociale problemer. Vurderingen af nyere boligområder bygger hovedsagligt på en vurdering af det store almene boligområde Akacieparken.

Vurderingsskema for Ældre byområder i større byer, hvor der er et væsentligt behov for bygningsfornyelse

Vurdering	Betydning
0	Ikke relevant
1	Ikke noget problem
2	Et lille problem
3	Et vist problem
4	Et stort problem
5	Et meget stort problem

Er det et problem, at der er: Vurdering på
en skala 1-5

Fysiske forhold i området

- nedslidte boliger med dårlig standard?	4
- ensidig boligstruktur?	2
- behov for fælles friarealforbedring ved boligerne?	4
- behov for nedrivning, renovering eller omdannelse af erhvervsbygninger?	1
- grimme eller nedslidte byrum?	5
- trafikproblemer?	4
- manglende beboer- og fritidsfaciliteter?	4
- nedslidte eller manglende friarealer?	5

Sociale forhold i området

- mange beboere, som mangler beskæftigelse?	3
- mange beboere, som har sociale problemer?	3
- problemer med kriminalitet og hærværk mv.?	3

Erhverv

- genevoldende erhverv?	2
- mangler erhverv, som kan bidrage positivt til områdets udvikling?	1

Organisatoriske forhold i området

- et svagt foreningsnetværk?	1
- svært at etablere samarbejdspartnere til områdefornyelsen?	1

Byfunktioner i området

- manglende nærhed til privat service?	1
- manglende nærhed til offentlig service?	1
- manglende muligheder for fritidsaktiviteter?	2

Vurderingsskema for Nyere boligområder med store sociale problemer.

Vurdering	Betydning
0	Ikke relevant
1	Ikke noget problem
2	Et lille problem
3	Et vist problem
4	Et stort problem
5	Et meget stort problem

Er det et problem, at der er: Vurdering på en skala 1-5

Fysiske forhold

- området er fysisk isoleret i forhold til byen?	5
- for stor en koncentration af almene boliger?	5
- for mange små eller store lejligheder?	2
- byggeskader, eller andre tekniske problemer?	1
- grimme og nedslidte bygninger og byrum?	1
- nedslidte boliger?	1
- nedslidte og dårligt fungerende friarealer?	3
- mangel på opholds- og mødesteder?	2
- trafikproblemer?	3

Sociale forhold

- mange beboere, som mangler beskæftigelse?	5
- mange beboere, som har sociale problemer ?	5
- synlig asocial opførsel eller hærværk mv.?	5
- integrationsproblemer?	5
- problemer med misbrugere?	4
- problemer med kriminalitet?	5

Organisatoriske og økonomiske forhold

- risiko for tomme lejligheder?	1
- et svagt foreningsnetværk?	3
- manglende samarbejdspartnere til områdefornyelsen?	1

Byfunktioner

- manglende nærhed til privat service?	3
- manglende nærhed til offentlig service?	3
- problemer i skoler?	5
- manglende tilbud om fritidsaktiviteter?	5

KOLOFON

Udgiver

Det centrale Områdeløftsekretariat
Center for Bydesign,
Teknik- og Miljøforvaltningen,
Københavns Kommune

Publiceret

December 2008

Foto

Forside: Klaus A. Hansen

Øvrige foto: Camilla Pødenphant

Kontakt

Teknik- og Miljøforvaltningen
Center for Bydesign

Postboks 447
1505 København V
Tlf.: 33 66 12 90

mailto: bydesign@tmf.kk.dk

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen

**SAMMEN
OM BYEN**

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen